

Potočka ulica 55 - 48260 Križevci
tel: 048/718-657 fax: 048/270-081
web stranica: www.zraka-sunca.hr
e-mail: zraka-sunca@kc.htnet.hr

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA za pedagošku godinu 2021./2022.

Križevci, rujan 2021.

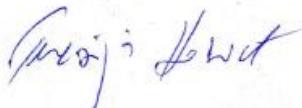
Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, broj 10/97., 107/07. i 94/13.) i članka 34. Statuta Dječjeg vrtića Zraka sunca u Križevcima, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Zraka sunca u Križevcima, dana 29.9.2021. donijelo je

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA DJEČJEG VRTIĆA ZRAKA SUNCA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2021./2022.

KLASA: 601-01/21-01/127
URBROJ: 2137-61-02-21-01
Križevci, 29. rujna 2021.

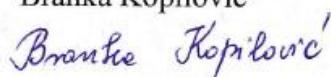
Ravnateljica:

Terezija Horvat

Predsjednica Upravnog vijeća:

Branka Kopilović

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića Zraka sunca u pedagoškoj godini 2021./2022. dostavljen je:

- Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji, Služba za društvene djelatnosti
- Gradu Križevcima - Upravni odjel za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam
- Osnivaču: Djelo Marijino - Pokret fokolara

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
2. USTROJSTVO RADA.....	6
3. MATERIJALNI UVJETI RADA	12
3. 1. Prostorni kontekst	12
3. 2. Opća i didaktička oprema	13
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	14
5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD	17
5. 1. Projekti na razini ustanove.....	18
5. 2. Obogaćivanje odgojno obrazovnog procesa obilježavanjem važnih datuma i blagdana, radosnim zbivanjima u vrtiću i izvan njega, gostovanjima vanjskih izvođača, posjetima i izletima.....	23
5. 3. Plan rada u mješovitim skupinama	26
5. 4. Program rada po dobnim skupinama	38
5. 5. Kraći programi	51
6. STRUČNO USAVRŠAVANJE	55
7. SURADNJA S RODITELJIMA	59
8. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA.....	61
9. VREDNOVANJE PROGRAMA	63
10. PROGRAM RADA RAVNATELJICE, ČLANOVA STRUČNOG TIMA, I ZDRAVSTVENE VODITELJICE	64
10. 1. Program rada ravnateljice	64
10. 2. Program rada stručne suradnice pedagoginje.....	65
10. 3. Program rada zdravstvene voditeljice.....	67

1. UVOD

Analiza ostvarivanja plana i programa za prošlu godinu neizostavni je pratilac i jedan od bitnih atributa konstituiranja novog plana i programa za 2021./22. godinu. Kao i svako područje ljudskog rada, tako i predškolski odgoj i obrazovanje u stalnom je mijenjanju, pun dinamičnosti, različitog intenziteta i sadržaja. U ovom programu iznesene su misli o elementima stalnosti i čimbenici promjenjivosti u praksi odgoja i obrazovanja našeg vrtića. Primjeri stalnosti pitanja su znanstvenog pristupa u kojem nam metodologija pruža teorijske osnove i sklop metoda i postupaka uz stalnu težnju za poboljšanjem. Primjeri stalnosti, odnosno ono što se neće mijenjati u odnosu na prošlu pedagošku godinu teorijske su osnove, metode i postupci u Agazzi koncepciji rada našeg vrtića. Elementi promjenjivosti odnositi će se na primjenu novih spoznaja do kojih smo došli istražujući vlastitu praksu, cjeloviti tijek odgojno obrazovnog procesa kojeg označavamo izrazom *kurikulum*.

Planiranje i programiranje rada vrtića za narednu godinu mogli smo započeti nakon cjelovite analize rada i postignuća u prethodnoj, proživljenoj godini koja je zbog pandemije i potresa bila specifična i nepredvidiva.

Naša se htijenja temelje na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i znače osiguranje uvjeta za zadovoljenje temeljnih prava djece u multidimenzionalnim, interaktivnim, dinamičnim i kontekstualnim procesima, osiguranje svih dobrobiti djece.

Specifična namjena programa proizlazi iz agazzijevske psihologije, pedagogije i didaktike. Prateći razvoj i unapređivanje djelatnosti, došli smo do **vizije** onog što želimo biti kao i **misije**, načina na koji ćemo to i ostvariti.

Naša je vizija da

Vrtić bude mjesto radosnog odrastanja djeteta, istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja, mjesto kvalitetnih međuljudskih odnosa, dijaloga, suradnje, življena humanih vrijednosti, mjesto otvorenosti za različita mišljenja, toleranciju i razumijevanje, okruženje u kojem se unapređuju psihološki potencijali djece (intrinzična motivacija, samoinicijativa, neovisnost, samopouzdanje) i stvaraju predispozicije za cjeloživotno učenje i napredovanje.

Naša je misija

Ulaganje u budućnost kroz cjeloviti odgoj djece kao slobodnih subjekata, protagonista vlastitoga odgoja, odgovornih, kreativnih, aktivnih sudionika u životu zajednice, pristupom nadahnutim

odgojnim projektom sestara Agazzi iz Brescie i Pedagogijom zajedništva iz kojega se rađaju konkretnе akcije i putovi za ostvarivanje svih naših programa.

Najvažnija osobina svakog programa i vrtića u cjelini jest toplina emocionalnih odnosa koja ima snažan utjecaj na razvoj djeteta i njegove doživljaje odnosa među ljudima. Mi smo emocionalno topao vrtić koji prihvata djecu, pruža im podršku, razumijevanje, pažnju i brigu. Smijehom i zagrljajima ili na druge načine iskazujemo im svoju ljubav, ohrabrujemo ih, prijateljski se odnosimo prema njima, nastojimo vidjeti stvari iz njihove perspektive i uvažavati osjećaje.

Važno će nam biti stalno nastojanje da zacrtano prenesemo u praksi u okviru dozvoljenih mјera vezanih za pandemiju s posebnom usmjerenošću na emocionalnu dobrobit djece. Posebno ovdje mislimo na opreznost pri izražavanju osjećaja na drugačije načine u kojima ćemo poštovati fizičku distancu.

2. USTROJSTVO RADA

Program odgojno-obrazovnog rada uporište nalazi u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj, Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi te redovitom cjelodnevnom 10-satnom alternativnom odgojno obrazovnom programu prema koncepciji sestara Agazzi.

Vrlo važna kvaliteta našeg ustroja odnosi se na **ponudu više vrsta programa različitog trajanja, ostvarivanja ciljeva i specifičnih zadaća vezanih za posebne interese djece i roditelja.**

Ustrojstvo rada na razini vrtića bit će ove godine postavljeno sukladno potrebama i pravima djece i roditelja te događanjima na teritoriju naše županije vezanih za koronu i njeno širenje. Ostvarivat ćemo važnu zadaću praćenja primjerenosti ustrojstva i njegovo pravovremeno mijenjanje i prilagođavanje novonastalim promjenama. Zalagat ćemo se za racionalno korištenje radnog vremena svih djelatnika i vršiti preraspodjelu tijekom godine u cilju zadovoljavanja potreba djece.

Vrste programa

- Redoviti program:**

Dječji vrtić Zraka sunca ove pedagoške godine provodit će **redoviti cjelodnevni** 10-satni alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji sestara Agazzi i načelima Pedagogije zajedništva utemeljenim na kršćanskim i humanističkim vrijednostima.

Smjernice kojima će se pridati važnost su: odgoj za mir, prihvaćanje različitosti, uzajamnost, prosocijalnost, komunikacija, kultura davanja, povjerenje u susretu s poteškoćama.

Redoviti program provodit ćemo od 6:15 do 16:15 sati, a prema individualnim potrebama roditelja do 17:00 sati za djecu koja će se kasnije u tijeku dana uključiti u program. U programu će sudjelovati **skupine** mješovite po dobi djece:

- četiri mješovite vrtićke: Zelena, Žuta, Plava i Crvena
- jedna jaslička: Ljubičasta

Tri dana u tjednu, od siječnja do lipnja, uglavnom od 10:15 do 11:15 sati program ćemo ostvarivati sa skupinama iste dobi djece i to za:

- skupinu djece u 3. godini života,
- skupinu djece u 4. godini života i

- skupinu djece u 5. godini života.

- **Programi javnih potreba:**

Program predškole za djecu u 6. godini života bit će integriran u redovni program od 1. listopada 2021. do 31. svibnja 2022. godine u trajanju od 250 sati godišnje tijekom 30 tjedana. Organizacijski oblik programa bit će fleksibilan s obzirom na planirane zadatke i sadržaje, što znači da će se tijekom dana moći po potrebi organizirati i u 2 dijela (prijevodne i poslijepodne) u kraćem vremenskom trajanju, a u pojedinim situacijama (posjeti, kazališne predstave, izleti...) i duže od predviđenog dnevnog trajanja.

Program rada za darovitu djecu planiramo održavati jednom tjedno u poslijepodnevnim satima.

- **Posebni kraći programi:**

Engleska igraonica planiramo provoditi dva puta tjedno poslijepodne u trajanju od 45 min., te će u njen rad biti uključena djeca u dobi od 5-6 godina.

**Svi programi koji zahtijevaju spajanje pojedinih skupina, do dalnjega se neće provoditi sukladno epidemiološkim preporukama. Jedino će se provoditi program predškole i to u svakoj matičnoj skupini za djecu te skupine koji su obvezni polaznici programa predškole.

Programe će ostvarivati stručni i ostali radnici:

Radno mjesto	Broj radnika
Ravnatelj	1
Odgojitelji u skupini	10,5
Pedagog	0,5
Pomoćnik za njegu i skrb	1
Admin. – rač. radnik	1
Kuharica	2
Spremačica	3
Domar	1
Ukupno: 20	

Vanjski suradnici bit će: zdravstvena voditeljica, logoped, računovođa i pravnik.

Struktura satnice za sve radnike Vrtića u 2021./2022. godini

U pedagoškoj godini 2021./2022. satnica iznosi 2016 sati. Polazište za izračunavanje godišnje satnice je tjedna satnica koja iznosi 40. Tijekom radnog dana svaki radnik ostvaruje pravo na stanku u trajanju od 30 minuta.

Tjedna obveza od 40 sati za odgojitelje sastoji se od 27,5 sati neposrednog rada s djecom (efektiva), te 12,5 sati rada na ostalim poslovima (ne efektiva), što uključuje i stanku od 30 minuta dnevno.

U **neposredan rad** s djecom koji prosječno dnevno iznosi 5,30 sati ulaze sati rada u: odgojnoj skupini, dežurstvu, kraćim programima, odgojno zdravstvenim i kulturnim programima, programima boravka djece u prirodi (ljetovanje) te sati za posjete, izlete i svečanosti.

U **ostale sate rada** (ne efektiva) ulaze sati za: pripremanje za rad, planiranje, vođenje zapažanja i vrednovanje procesa, dokumentiranje, izrada individualiziranih programa za djecu, permanentno stručno usavršavanje (individualno i kolektivno), radni dogovori, rad u timovima, odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, radionice, **procjene i samoprocjene osobnog postignuća u radu**, individualna dokumentacija, suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom te kulturna i javna djelatnost.

Organizacija rada - planski podaci za pedagošku godinu 2021./22.

Tjedne obveze odgojitelja

Struktura 40-satne tjedne radne obveze odgojitelja		
POSLOVI	TJEDNO ZADUŽENJE	DNEVNO ZADUŽENJE
NEPOSREDNI RAD	27,5	5,5
OSTALI POSLOVI	10	2
STANKA	2,5	0,5
UKUPNO	40	8

MJESECI	BROJ RADNIH DANA	BROJ SUBOTA I NEDJELJA	PRAZNICI I BLAGDAN I U RADNE DANE	BROJ RADNIH SATI U MJESECU	NEPOSREDNI RAD	OSTALI POSLOVI	STANKA
RUJAN	22	8	0	176	121	44	11
LISTOPAD	21	10	0	168	115,5	42	10,5
STUDENI	20	8	2	160	110	40	10
PROSINAC	23	8	0	184	126,5	46	11,5

SIJEČANJ	20	10	1	160	110	40	10
VELJAČA	20	8	0	160	110	40	10
OŽUJAK	23	8	0	184	126,5	46	11,5
TRAVANJ	20	9	1	160	110	40	10
SVIBANJ	21	9	1	168	115,5	42	10,5
LIPANJ	20	8	2	160	110	40	10
SRPANJ	21	10	0	168	115,5	42	10,5
KOLOVOZ	21	8	2	168	115,5	42	10,5
UKUPNO	252	104	9	2016	1386	504	126

Zaduženje satnice ostalih poslova	Godišnji broj sati
1. Planiranje i priprema za neposredni rad, valorizacije, pedagoška dokumentacija: a) makro planiranje (tromjesečno) mikro planiranje i tromjesečna valorizacija b) dnevno planiranje, dnevna valorizacija c) zapažanja o djeci i radu svakodnevno d) imenik, matična knjiga, evidencija polaska djece	250
2. Priprema prostora i poticaja: a) priprema-izrada aplikacija, sredstava, materijala, didaktičkih igračaka, uređenje centara, sakupljanje pedagoški neoblikovanog materijala	114
3. Permanentno stručno usavršavanje: a) individualno stručno usavršavanje b) stručni aktivи izvan ustanove c) odgojiteljska vijeća d) interni stručni aktivti	80
4. Suradnja i savjetodavni rad s roditeljima	60
Ukupno:	504

Tjedna obveza od 40 sati za odgojno-obrazovne radnike strukturirana je od 27,5 sati neposrednog rada s djecom (rad u skupini, dežurstva, posjete, izleti itd.), te 12,5 sati rada na ostalim poslovima, što uključuje i stanku od 30 min. U ostale sate rada ulaze sati za planiranje, programiranje i vrednovanje rada, pripremu prostora i poticaja, suradnju i savjetodavni rad s roditeljima i ostalima te poslove stručnog usavršavanja (odgojiteljska vijeća, stručni aktivti, radni dogовори, rad u timovima) a odgojitelji ih obavljaju u i izvan Vrtića.

Napomena: Godišnja satnica za pedagošku godinu 2021./22. iznosi 2016 sati za 12 mjeseci, kroz 252 radna dana. Od toga broja oduzima se satnica množena s brojem dana godišnjeg odmora svakog zaposlenika. Polazište za izračunavanje godišnje satnice je 40-satna tjedna satnica.

Radno vrijeme odgojitelja

Radno vrijeme odgojitelja organizirano je u prijepodnevnoj i poslijepodnevnoj smjeni. Neposredan rad u prijepodnevnoj smjeni počinje u 7:00, a završava u 12:30, dok neposredan rad u poslijepodnevnoj smjeni počinje u 10:45, a završava u 16:15. Radno vrijeme odgojiteljice koja radi u jutarnjem dežurstvu je od 6:15 do 11:45, a kod poslijepodnevnog dežurstva od 11:30 do 17:00. Dežurstvo pojedine odgojiteljice ostvaruje se svaki osmi tjedan.

Radno vrijeme ostalih radnika

Svi radnici Vrtića imaju tjednu obvezu 40 sati rada (dnevna stanka 0,30 sati) u kojoj je uračunata tjedna stanka 2,30 sati što je zakonska obveza koja se odnosi na sve radnike.

Ravnateljica: 8:00 do 16:00 sati

Administrativni radnik, blagajnik: 6:00 do 14:00 sati

Pedagoginja: 8:00 do 12:00 sati

Kuharica I: 6:00 do 14:00 sati

Kuharica: II: 7:30 do 15:30 sati

Domar: 7 do 15 sati ili 12:00 do 20:00 po potrebi

Spremačica I: 6:00 do 14:00 sati

Spremačica II: 12:00 do 20:00 sati

Spremačica III: 12:00 do 20:00 sati

Radno vrijeme radnika će se tijekom godine prilagođavati potrebama korisnika kao i radi unapređivanja ustrojstva rada i uvođenja promjena vezanih za epidemiološku situaciju radi korona virusa.

Valja i dalje zadržati i raditi na postignutoj velikoj fleksibilnosti u organizaciji odgojno obrazovne prakse, na dinamici aktivnosti, dolascima i odlascima djece te fleksibilnost stručnih i ostalih djelatnika u svrhu zadovoljavanja različitih potreba djece.

Bitne zadaće za unapređivanje ustrojstva rada

1. Ustrojstvo rada prilagoditi potrebama djece i roditelja, uvažavajući specifičnosti odgojnih skupina u skladu s epidemiološkim uputama.

Važna zadaća bit će i ove godine praćenje primjerenosti ustrojstva i njegovo pravovremeno mijenjanje i prilagođavanje potrebama. Zalagat ćemo se za racionalno korištenje radnog vremena svih djelatnika i vršiti preraspodjelu tijekom godine u cilju što boljeg zadovoljavanja potreba djece. U vrijeme jutarnjeg okupljanja djece kada je broj djece manji radit će manji broj odgojitelja, a drugi će odgojitelji dolaziti postupno, kasnije, kako bi što duže ostajali u ustanovi kada je broj djece znatno veći. Odgojitelji će osvijestiti potrebu kasnijeg dolaženja na posao i dužeg ostajanja kako bi jedni drugima olakšali rad s djecom.

2. Pratiti i unapređivati realizaciju redovitog programa i programa predškole.

3. Pratiti iskorištenost radnog vremena svih zaposlenika i sukladno potrebama mijenjati radno vrijeme u cilju ostvarivanja više razine kvalitete odgojno obrazovnog rada posebno u periodu prilagodbe.

4. Pratiti i unapređivati kvalitetu rada ostalih zaposlenika, s ciljem kvalitetnije realizacije zadaća Programskog usmjerenja i konceptcije razvoja odgoja i obrazovanja predškolske djece.

5. Osigurati i poboljšati organizacijsko-kadrovske uvjete rada u cilju ostvarivanja zadaća koje proizlaze iz Godišnjeg plana i programa rada.

Ako će biti potrebno, aktivnosti kako za mješovite tako i za rad po dobnim skupinama redovito ćemo nastaviti provodili kroz projekt "*Vrtić od kuće*". Na taj ćemo način ostati povezani s djecom i roditeljima i ostvarivati planirani Kurikulum. Aktivnosti će biti pripremane i prezentirane putem web stranice kako bi bile dostupne djeci i roditeljima.

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

Uvažavajući različite potrebe i interes djece i dalje ćemo strukturirati prostor tako da sadrži raznovrsne centre aktivnosti: centar obiteljskih igara, građenja, početnog pisanja i čitanja, istraživanja, stolno manipulativnih aktivnosti, matematičkih igara, eko centra, ambulante, pošte, tržnice, banke, centar uljepšavanja, kazališta, centar za igru vodom i materijalima kao što su pjesak, zemlja, piljevina, lišće i dr. Kod formiranja centara nastojat ćemo da okruženje za življene djece u vrtiću promovira imitaciju stvarnog života. U organizaciju prostora i dalje ćemo uključivati djecu čime ćemo osnaživati njihovo samopouzdanje i osjećaj kompetencije. Djeca će uvijek imati mogućnost samostalnog odabira aktivnosti i materijala, slobodan odabir partnera u igri, odabir vremena trajanja aktivnosti te slobodu izražavanja. Pravilno strukturiranim prostorom, rasporedom centara omogućavat ćemo djeci različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, te istovremeno nuditi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost.

Za dobro materijalno okruženje vrtića najzaslužniji su odgojitelji i stručni suradnici koji čuju i vide dijete, odgojitelji koji stalno istražuju i usvajaju uvijek nova znanja o djetetu i njegovim neograničenim mogućnostima te uvijek iznova strukturiraju prostor kojim se djeca mogu slobodno kretati i ugodno se u njemu osjećati.

Zalagat ćemo se i dalje da svi naši prostori nude obilje strukturiranih i nestrukturiranih materijala koji će biti zanimljivi djeci, pozivati ih na učenje čineći i sudjelujući u različitim aktivnostima s drugom djecom, starijom i mlađom, koristeći materijale kao izvore iskustva i spoznaja. Nadalje ćemo istim tempom podizati kvalitetu opremanja i oblikovanja okruženja kako bi vrtić postao autentičan i prepoznatljiv po svojoj alternativnoj Agazzi konцепцијi rada.

Nastavit ćemo s provođenjem epidemioloških preporuka od strane nadležnih tijela (HZJZ i Nacionalnog stožera civilne zaštite RH).

Na oglasnim pločama i vidljivim mjestima redovito stavljamo obavijesti i znakove upozorenja. Isto tako i na web stranicu vrtića.

3. 1. Prostorni kontekst

Materijalni uvjeti su prema koncepciji sestara Agazzi osigurani kao odgojni ambijent s unutrašnjim i vanjskim prostorima ispunjen stvarima i materijalima iz kojih proizlaze interesi djece za aktivnosti i koji angažiraju sva dječja osjetila te aktiviraju njihove sposobnosti.

U unapređivanju prostorno-materijalnih uvjeta rada vodit ćemo brigu o predloženim epidemiološkim mjerama, sigurnosti i zaštiti djece.

U formiranju centara uvažit ćemo sve pedagoške i epidemiološke kriterije kao i potrebe i interese djece. Položaj centara u prostoru bit će u funkciji slobode kretanja i održavanja socijalne distance. Prema načelima Agazzi metode koja kroz pedagogiju uređivačicu važnost pridaje estetskom uređenju vrtića, red i sklad ćemo postizati znakovima koji će u garderobama pomoći djeci odložiti i pronaći svoje osobne stvari, u sobama dnevnog boravka vratiti igračku na njeno mjesto („svaka stvar ima svoje mjesto“), pronaći svoje mjesto za stolom, te oznakama stopala na podu pomoći djeci pri formiranju kolone tj. „vlaka“.

Vanjski prostor – igralište

Ambijent je sastavni dio edukativnog procesa i može postati autentični činilac odgoja, bilo u obliku spoznaje ili u funkciji formacije. Rad u vanjskom prostoru, prirodi, omogućuje razvijanje različitih vrsta izražavanja djeteta (verbalnog, manipulativnog, grafičko-slikarskog), zatim usvajanje topoloških koncepta (blizu-daleko, unutra-vani), usvajanje sposobnosti orijentacije u ambijentu koji ga okružuje, sposobnost stabilizacije dobrog emotivnog odnosa s vanjskim svijetom, usvajanje osjećaja pripadnosti ambijentu. Prema načelima Agazzi metode, vanjski prostori nisu viđeni kao mjesta za kontemplaciju, nego kao prostor za aktivnosti, mjesta koja treba osvojiti putem akcije.

Posebno je dragocjen vanjski prostor u ovoj korona situaciji radi što dužeg i kvalitetnog boravka na zraku.

3. 2. Opća i didaktička oprema

Opća oprema zadovoljava ključne kriterije: primjerenost dobi djece, funkcionalnost, sigurnost djece, fleksibilnost-prenosivost, kvalitetan i prirodan materijal, lakoća održavanja i estetski izgled, uskladenost s epidemiološkim preporukama.

Djeca imaju mogućnost fleksibilnog korištenja prostora i aktivnog sudjelovanja u njegovu mijenjanju i oblikovanju. U takvom prostoru djeca stječu sve veću samostalnost te razvijaju inicijativu za vlastite aktivnosti.

Materijali su ponuđeni djeci pregledno, logično i svrshishodno prema epidemiološkim preporukama.

Didaktička sredstva i pomagala zadovoljavaju zadaće koje ostvarujemo kao i kriterije: razvojne primjerenosti, trajnosti, lakoće opažanja i privlačnosti.

Uz gotova didaktička sredstava i igračke Vrtić će u velikim količinama koristiti neoblikovani i poluoblikovani materijal kojeg će odgojitelji sakupljati s djecom.

Vanjski prostor-igralište opremiti spravama, podlogama ispod sprava, klupicama za sjenicu...

Materijalni uvjeti, prostorni kontekst, opća i didaktička oprema u prvom redu jamči sigurnost djeteta.

Cjeloviti 10-satni program u pedagoškoj godini 2021./22. bit će financiran:

- iz sredstava proračuna Grada Križevaca (920,00 kn po djetetu),
- iz uplate roditelja korisnika (880,00 kn.),
- iz potpore ostalih zainteresiranih subjekata

Planirana ekonomska cijena vrtića ostaje 1.800,00 kn.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Zdravstvena zaštita djece, njega i pravilna prehrana, te zdrav stil življenja sastavni su dio cjelovitog razvoja djeteta te dugoročno postizanje globalnog cilja - ZDRAVLJE ZA SVE.

Zdravstvena voditeljica u dječjem vrtiću radi na osiguravanju i unapređenju zaštite zdravlja djece i u timu sa stručnim suradnicima, ravnateljicom, odgojiteljima, roditeljima i pedijatrima, po potrebi s epidemiologom.

Uvažavajući prijedloge roditelja dobivene putem provedene ankete i znanja o razvoju djece, nastojat ćemo u nekoliko navrata tijekom dana izlaziti van prvenstveno radi zadovoljavanja potreba djece za kretanjem i kontinuiranog provođenja tjelesnog vježbanja.

Igre na otvorenom u prirodnom okruženju kao i boravak na svježem zraku pozitivno će utjecati na cjelokupan psihofizički razvoj djece. Vrijeme boravka na otvorenom neće biti samo slobodne igre djece, već i promišljeno organizirane aktivnosti različitih motoričkih sadržaja, namijenjenih razvoju motoričkih sposobnosti i vještina. Posebnu pažnju usmjerit ćemo i na dječju sigurnost.

Kada govorimo o boravku na otvorenom možemo reći da je vrijeme najvažniji čimbenik, jer djeci pruža iskustvo različitih godišnjih doba. Na otvoreno možemo izlaziti u gotovo svim vremenskim uvjetima osim kada je magla, jak vjetar i jake padaline.

Boravak na otvorenom prostoru i svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjelokupan psihofizički razvoj djeteta. To je jedan od važnijih čimbenika u jačanju dječjeg imuniteta i sprječavanju širenja infekcije.

Dječja igra je raznovrsnija u prirodnom i otvorenom prostoru, a kao slobodna i nemametnuta uči djecu upoznavanju njih samih, pogoduje rastu kreativnosti i povezanosti s drugom djecom.

Više istraživačkih studija dokazuje kako igranje s djecom na otvorenom i u prirodi djeci pruža osjećaj uravnoteženosti i tjelesnog zdravlja, vodeći računa koliko je moguće o socijalnoj distanci.

Dio motoričkih aktivnosti koje ćemo provoditi na otvorenom:

- zajedničko vježbanje djece (na igralištu povodom Hrvatskog olimpijskog dana);
- svakodnevne motoričke aktivnosti;
- šaljive natjecateljske igre djece i odraslih;
- biciklijada;
- organiziranje izleta u prirodu;
- jesenske sportske igre.

Imajući u vidu važnost motoričkih aktivnosti za predškolsko dijete, redovitim provođenjem tjelesnih aktivnosti poticat ćemo cijelovit razvoj djeteta.

Djeca od svoje najranije dobi uživaju u kretanju, kretanje je dio njihove osobnosti. Dijete pokretom istražuje, putem njega komunicira i surađuje.

Uz tjelesnu aktivnost, za pravilan rast i razvoj djeteta, jedan od ključnih čimbenika je i kvalitetna prehrana. Obroke ćemo pripremati u skladu s HACCP-om (kao što smo već spomenuli) i prehrambenim standardom za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi. U skladu s tim vodit ćemo računa o:

- količini i kalorijskoj vrijednosti obroka (4 obroka),
- boljoj kvaliteti i raznovrsnijoj prehrani (dvije vrste doručka, proslave rođendana sa svježim i suhim voćem te multivitaminskim napitkom),
- samoposluživanju djece već od 2. godine života,
- upotrebi posebnog pribora za jelo u svim odgojnim skupinama,
- stalno dostupnom voću u sobama na dohvatzanje,
- alergijama na hranu,
- redovitim aktivnostima i utjecaju na jačanje zdravlja djece i proširenju spoznaja o tome.

Iako smo i dalje suočeni s epidemijom COVID – 19, ukinut je niz mjera te u ovom trenutku nema zapreka da se odgojno-obrazovni rad u vrtićima i školskim ustanovama ne izvodi neposredno.

Povratak u vrtiće ključan je za odgoj i obrazovanje djece, a posebice za njihov emocionalni, kognitivni, socijalni i profesionalni razvoj.

Unatoč navedenom i dalje je potrebno voditi računa o epidemiološkoj situaciji i mjerama kojih se potrebno pridržavati.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Zagreb je dana 26. 08. 2021. donijelo

UPUTE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE EPIDEMIJE BOLESTI COVID-19 VEZANO UZ RAD PREDŠKOLSKIH USTANOVA, OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA U ŠKOLSKOJ GODINI 2021./2022.

- Mogućnosti provedbe.

Svaka ustanova, ako ima uvjete za to, dužna je provoditi sve preporuke, a ako nema, dužna ih je prilagoditi uvjetima rada u ustanovi.

- Upoznavanje s uputama.

Važno je da roditelji/skrbnici (u dalnjem tekstu: roditelj) i djelatnici budu na vrijeme upoznati s ovim uputama. Telefonom ili na drugi primjereno način ustanova obavještava roditelje o sljedećem:

- da ne dolaze u pratnji djeteta ako imaju simptome zarazne bolesti (npr. povišena tjelesna temperatura, kašalj, poteškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa, grlobolja, proljev, povraćanje), ako im je izrečena mjera samoizolacije ili ako imaju saznanja da su zaraženi s COVID-19,

- da ne dovode dijete u ustanovu ukoliko: - ima simptome zarazne bolesti (npr. povišena tjelesna temperatura, kašalj, poteškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa, grlobolja, proljev, povraćanje) - ima izrečenu mjeru samoizolacije - imaju saznanja da je zaraženo s COVID-19.

- Fizičko udaljavanje.

Rad ustanove neophodno je organizirati tako da se osigura koliko je moguće socijalno distanciranje (fizički razmak). Neophodno je poticati fizički razmak, kao i pojačanu osobnu higijenu djece. Ipak, treba očekivati da će kod djece mlađe dobi (rana i predškolska dob) biti određenih odstupanja u provedbi uslijed specifičnosti i potreba pojedinih odgojno-obrazovnih procesa, njege djeteta te razvojnih značajki pojedinih dobi kao što su:

- istraživanje prostora i predmeta koji okružuju dijete (u određenoj dobi stavljanje u usta ruku i predmeta),
- znatiželja u odnosu na druge osobe/drugu djecu,
- motorička nespretnost i nedoraslost, – potreba za kretanjem.

- Higijena ruku.

Važno je omogućiti i uvesti u rutinu redovito pranje ruku tekućom vodom i sapunom. Ruke se peru prije ulaska u svoju skupinu, prije i nakon pripreme hrane, prije jela, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, nakon čišćenja nosa i kada ruke izgledaju prljavo. Za pranje ruku treba koristiti tekuću vodu i sapun.

Uz navedeno, prema potrebi može se organizirati pranje ruku prema unaprijed utvrđenom rasporedu najmanje dva puta dnevno po odgojno-obrazovnim skupinama, bez međusobnog kontakta pojedinih skupina. Nakon pranja ruku sapunom i vodom, ruke treba osušiti papirnatim ručnikom za jednokratnu upotrebu koji se nakon korištenja baca u koš za otpad s poklopcem.

- Dezinfekcija ruku.

Prednost se daje pranju ruku tekućom vodom i sapunom.

Dezinficijense ne koriste djeca rane i predškolske dobi, niti učenici koji imaju promjene na koži ruku ili ako dezinficijens kod njih izaziva nelagodu.

5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Dječji vrtić Zraka sunca razvijat će svoj osobni kurikulum temeljen na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece, Pedagogiji zajedništva i Agazzi metodi, na spoznajama po kojima je dijete jedinstvenog i neponovljivog identiteta, osoba koja je dar, spremna graditi i njegovati odnose mira, u sebi, s drugima i prirodom.

Odgojno obrazovni rad i dalje ćemo temeljiti na uzajamnoj ljubavi, razvijati sposobnost ljubiti, poštivati stvari i osobe, nadilaziti poteškoće, prihvati druge, darovati, a prije svega slušati glas dobrega koji govori u svakome od nas.

U novonastaloj situaciji vezanoj uz pandemiju korona virusa, uočila se potreba za ostvarivanjem aktivnosti za prihvatanje „novog normalnog“ tj. novih načina pozdravljanja, pravila fizičke distance i stjecanje navika za očuvanje zdravlja i sl.

Pokazuje se potreba rada na emocijama i općenito drugačiji pristup djeci a sve u svrhu usklađivanja s mjerama zaštite od korone virusa.

Zadaće:

- uvoditi pojmove osnovnih osjećaja,
- izražavati osjećaje na različite načine,
- izazivati osjećaje,
- prepoznavati osjećaje kod drugih i u glazbi,
- izražavati vlastite osjećaje na različite načine,
- suočavati se s bolnim iskustvima,
- razvijati unutarnju smirenost.

Načini za ostvarivanje nabrojenog:

- uvođenje aktivnosti koje će djeci pomoći istražiti svijet osjećaja,
- oformljivanje atraktivnih kutića i uvođenje privlačnih materijala,
- korištenje Kocke mira koja već dugo ima vrlo važnu ulogu u našem vrtiću za djecu i sve zaposlene, pomaže nam u vrtiću izgraditi prijateljsko ozračje.

Korištenje poruka *Kocke mira*:

Ljubim sve,

Ljubim prvi,

Ljubim drugoga,

Ljubimo se međusobno,

Oprostim drugome,

Slušam drugoga.

5. 1. Projekti na razini ustanove

Dogovoreno je da ćemo na razini ustanove u ped. god. 2021./2022. više pažnje posvetiti **sigurnosti i zaštiti djece na Internetu**, ponajprije razgovarajući i provodeći razne aktivnosti s djecom. Također, po uzoru na ovogodišnju realizaciju roditeljskog sastanka s roditeljima predškolaca na temu sigurnosti na Internetu, dogovoreno je da ćemo isto nastaviti. Mnoštvo edukativnog materijala za rad s djecom i roditeljima vezano uz medijsko obrazovanje, educiranje o medijima i njihovom utjecaju, kao i novim trendovima i izazovima života u moderno doba bit će nam koristan izvor za planiranje i provođenje rada s djecom i roditeljima.

Također, intenzivirat ćemo rad u području **građanskog odgoja**, osmišljavanjem i podupiranjem malih inicijativa skupina za boljitak zajednice.

Posebnu važnost usmjerit ćemo održavanju ugodnog ambijenta, tj. nastavku uređenja vanjskog ambijenta Vrtića, povrtnjaka, cvjetnjaka, igrališta, jezera kroz radne i praktične aktivnosti gdje će djeca iskustveno stjecati spoznaje o prirodi. Planirane su brojne aktivnosti **održivog razvoja** na razini ustanove (aktivnosti na razini odgojnih skupina, kuhinje, smanjenja, odnosno racionalnog trošenja i nabavke materijala za rad i dr.).

S ciljem edukacije djece o oralnom zdravlju i važnosti oralne higijene od najranije dobi, na razini ustanove uključit ćemo se u projekt „Zubić vila“. Aktivnosti u sklopu projekta imat će za cilj smanjiti dentalni strah kod djece predškolske dobi, prevenciju pojave karijesa te stjecanje zdravih navika. Projekt će se provoditi u suradnji s udrugom Zubić vila.

MALA DJELA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Jedan od najvažnijih principa agazzijanske didaktike je “živa i inteligentna upotreba stvari”. Drugim riječima, korištenje prirode i prirodnih vrijednosti u želji da se održi sklad i harmonija u okruženju i razvije svijest o važnosti održivog razvoja u odgoju djece.

U prostorima prirode rukovodit ćemo se geslom vratiti prirodu i okoliš u dječje živote s ciljem da u neposrednom doticaju s prirodom, njezinim objektima i fenomenima potičemo cjeloviti razvoj djeteta. U vrtiću kao poticaj cjelovitom razvoju djeteta koristimo didaktiziranu i pomalo tehnicizionu materijalnu sredinu koju stvaraju djeca i odrasli. U prirodi je dizajner takvog okruženja ona sama i mnogo je posve prirodnih elemenata koji nisu didaktički i tehnički oblikovani, a ipak su itekako dobro došlo didaktičko sredstvo za dječje aktivnosti, igre i učenje.

Ključni zadatak održivog razvoja – zaštita našeg okruženja u korelaciji je sa zadatkom stvaranja optimalne okoline djeteta u samom vrtiću koja će zadovoljiti njegove potrebe i potpomoći mu razvoj svih kreativnih potencijala. U tom općem složenom djelovanju unutar okoline važna je kvaliteta, a do nje dolazimo kontinuiranim radom i odgojem.

Sam predmet održivog razvoja u svojoj širini proučavanja odnosa živih bića i okoline ogleda se isto tako u vrtiću u dinamici međusobnih odnosa među djecom, odgojiteljima, roditeljima i njihovom međudjelovanju kao i na sve žive i nežive predmete i pojave unutar okoline. U tom međusobnom djelovanju prvenstveno nam je važna kvaliteta tih odnosa, a do nje dolazimo kontinuiranim radom – odgojem za održivi razvoj.

Održivi razvoj danas je u svim granama ljudske djelatnosti, a slijedom toga vrtić mu je širom otvorio svoja vrata i prožeо njime svoje odgojno obrazovne zadatke i ciljeve. Tema na razini vrtića ove će godine biti upravo iz područja održivog razvoja pod geslom „Mala djela za održivi razvoj“. U ovom području očekujemo pojavu autentičnih kurikuluma odgojnih skupina i ostvarivanje brojnih suradnji s vanjskim dionicima (npr. Komunalno poduzeće, udruge i dr.).

GRAĐANIN SVIJETA

U svakoj životnoj situaciji u Vrtiću, kako u spontanim tako i u planiranim aktivnostima, poticati ćemo razvoj dječjih kompetencija u svim područjima: u motoričkom, socio-emocionalnom, spoznajnom i komunikacijsko stvaralačkom. Pri tom ćemo u svim područjima jačati dječju autonomnost i poticati izražavanje stvaralačkih osobina djeteta.

Kako kompetencije podrazumijevaju iskazanu sposobnost korištenja znanja, vještina i osobnih, socijalnih ili drugih sposobnosti, sposobnost razumijevanja drugih i uspješno funkcioniranje u međusobnim odnosima, u igri i učenju djece, radi praćenja razvoja kompetencija bit ćemo obvezni fokusirati se na dječje aktivnosti i njihova ponašanja. Kod razvijanja kurikuluma voditi ćemo računa dajući pravo djeci na odgoj i obrazovanje koje prihvaca različitosti identiteta svakog djeteta i njegove obitelji. Planiranje će biti usmjereno na promišljanje o osobnoj,

emocionalnoj, tjelesnoj, obrazovnoj i socijalnoj dobrobiti. Razmišljat ćemo o poticajima za igre i aktivnosti koje imaju naša djeca i čime ćemo ih mi podržati kako bi se usklađivala s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima svoje socijalne zajednice.

Posebnu pažnju skupine će usmjeriti **razvoju socijalnih kompetencija djece**, s naglaskom na poticanju aktivnog građanstva od najranije dobi. Socijalna kompetencija se često izjednačava sa socijalnim vještinama, no važno ih je razlikovati, unatoč nekim zajedničkim obilježjima. Dok se vještine odnose na specifična ponašanja djeteta, primjerice nenasilno rješavanje sukoba, tolerantnost, asertivnost... kompetencija obuhvaća način na koji dijete koristi vještine u odnosu s drugima. Obuhvaća dimenziju odnosa prema sebi i svojim osjećajima te odnosa prema drugima, njihovim osjećajima i potrebama. Nije moguće biti socijalno kompetentan i funkcirati u društvu bez primjerene upotrebe usvojenih socijalnih vještina te je također potrebno poznavanje socijalnih znanja kao što su norme i pravila društva.

S ciljem poticanja socijalnih kompetencija, naš ćemo rad usmjeriti usvajanju prosocijalnih ponašanja (npr. dijeljenje, pomaganje, suradnja...) i dr. vještina koje će djetetu omogućiti da razumije svoju okolinu, djelotvorno se snalazi u svakodnevnim situacijama te uspješno postiže osobne ciljeve. Malim inicijativama skupina, raznim projektima i sklopovima aktivnosti poticat ćemo djecu za suživot s drugima na svim razinama (lokalnoj, državnoj, međunarodnoj), aktivnu participaciju u različitim situacijama kao i preuzimanje odgovornosti za svoje ponašanje i djelovanje. Djetetov se glas treba čuti, paradigma je to koja daje moć, a ide dalje od slušanja prema uključenju djeteta kao sukreatora života u svakodnevnoj praksi.

Cilj nam je pomak od percepcije djeteta kao objekta prema djetetu kao subjektu - aktivnom sudioniku u vlastitom odrastanju. Naš je krajnji cilj razvoj demokratskog društva koje čine osobe koje kritički misle, moralno su autonomne i društveno angažirane, imaju razvijene socijalne i komunikacijske vještine, prihvaćaju raznolikost kao bogatstvo i pozitivni stimulans, znaju rješavati probleme na način učinkovit za sve i u stanju su proaktivno sudjelovati u životu zajednice.

USVAJANJE VRIJEDNOSTI

Djecu ćemo poučavati o vrijednostima tako da to bude praćeno kritičkim razmišljanjem, propitkivanjem i diskusijom kojom ćemo započinjati proces prenošenja moralnog sadržaja. Poučavat ćemo da je važno govoriti istinu, brinuti se za druge, poštovati ih te još mnoge druge moralne vrijednosti.. Djeca nemaju samostalnost u razmišljanju kao i odrasli zato im mi trebamo predati etičke principe kako bi imali temelje za kasnije građenje vrijednosti. Učenje o vrijednostima u skladu s djetetovim kognitivnim i emocionalnim razvojem je neophodno za njegovo mentalno zdravlje.

Koje ćemo vrijednosti poučavati?! One koje se smatraju univerzalnima iako možda nisu prisutne u svim kulturama. Postoje neke temeljne vrijednosti kao što su pravda i ljudska dobrobit, poštovanje

i briga za sebe i druge, osjećaj pripadnosti i društvena odgovornost, zatim regulativne vrijednosti kao što su red i struktura u radu i ponašanju, razvoj samodiscipline, autonomije i empatije. Univerzalne vrijednosti su globalni etički kod koji vrijedi za sve ljude. Ljudi iz različitih kulturnih miljeva naveli su osam zajedničkih vrijednosti: ljubav, istinitost, poštenje, slobodu, jedinstvo, toleranciju, odgovornost i poštovanje života. **Kod nas u ispitivanjima najvažnije mjesto među vrijednostima dobila je ljubav i prijateljstvo.** Kriterij po kojem se izabiru vrijednosti sama je ljudska priroda koja je univerzalna, jednaka za sve ljude. Ljudski je život vrhovna vrijednost, a sve druge vrijednosti podređene su njemu. Odgoj i obrazovanje za vrijednosti odgoj je i obrazovanje za život.

Prenošenje vrijednosti osobina je odgojiteljeve profesije, izražavaju ih svojim ponašanjem i odnosom prema djeci. Njihova je uloga poučavanje vlastitim primjerom, u poticanju okruženja koje je pozitivno za socijalni i moralni razvoj djece.

Metode rada i vrste aktivnosti diktirat će sami prostori. Tako će nam negdje najprikladnije biti istraživačke metode, negdje metoda igre, učenje putem rješavanja problema, PAR model učenja (s tri faze: prezentiraj, apliciraj i revidiraj), zatim metoda demonstracije, metoda praktičnih radova, metoda crtanja, pisanja, rada na tekstu, metoda razgovora, metoda usmenog izlaganja (pripovijedanje, opisivanje, obrazloženje, objašnjenje).

Materijali unutar vrtičkih prostora bit će kvalitetni, imat će edukativnu i razvojnu funkciju i bit će lako dostupni djeci.

Možemo na kraju zaključiti da će se kurikulum vrtića razvijati kroz interakciju s prostornim, materijalnim i socijalnim okruženjem od kojeg sve počinje jer djeca svoja znanja i iskustva ne izgrađuju izravnim poučavanjem već u doticaju s materijalnom i socijalnom okolinom. Kao i uvijek bit će važna uloga odgojitelja, njegovo profesionalno znanje i motivacija za mijenjanje i unapređivanje uvjeta kako bi se paralelno s njima razvijao i kurikulum.

OBLIKOVANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA

Budući da se razvoj kompetencija događa u kontekstu i da kontekst može utjecati na bilo koji i na sve aspekte dječjeg razvoja, **nastavljamo s unapređenjem i oblikovanjem poticajnog materijalnog i socijalnog okruženja:**

- obogatit ćemo međuprostore i holove, proširiti i oblikovati prostore koji nisu do sada korišteni za igru i aktivnosti,
- održavat ćemo postignutu razinu poticajnog materijalnog okruženja,
- uređivat ćemo materijalni kontekst sukladno interesima i potrebama djece, formirati nove centre koji će zadovoljavati dječje potrebe za istraživanjem i učenjem kroz vlastitu aktivnost i suradnju s drugom djecom, mijenjat ćemo centre tijekom godine,

- promišljati čemo položaje centara u prostoru kako bi omogućavali različite oblike grupiranja djece, druženja, ali i osamljivanja, različite interakcije i komunikaciju,
- bogatiti čemo centre s dovoljnim količinama kvalitetnih materijala,
- osmislit čemo vanjske prostore nizom detalja i sadržaja (koje čemo po potrebi iznositi i unositi iz objekta) da postanu što izazovniji za istraživanje, igre i aktivnosti djece: aktivnosti s kretanjem, životno praktične i radne, akcije u suradnji s roditeljima.

Očekivani rezultati:

- svi prostori Vrtića koriste se za igru i oni koji se do sada nisu koristili, znatno povećan prostor za osnovnu i najvažniju aktivnost djece,
- u formiranju centara uvaženi su svi pedagoški, estetski i epidemiološki kriteriji, potrebe i interesi djece,
- osmišljeni vanjski prostori za provedbu različitih aktivnosti djece osim aktivnosti s kretanjem,
- postignuta suradnička kultura koja uključuje zajedničko promišljanje i planiranje te zajedničku interpretaciju i razumijevanje odgojno obrazovne prakse,
- kvalitetna profesionalna povezanost i suradnja svih sudionika (oslonjenost jednih na druge i odgovornost svih za sve, doprinos i angažiranost u svemu što mijenja i unapređuje praksu, spremnost na sudjelovanje i davanje informacija).

Praćenje i dokumentiranje

U praćenju i dokumentiranju obraćati će se pažnju na zajedničke sastavnice predstavljene u Nacionalnom kurikulumu, na **općeniti cilj u smislu stvaranja svih uvjeta za cijeloviti razvoj djece i posebne ciljeve** koji se odnose na:

- zdrav razvoj svih dimenzija osobnosti,
- razvijanje spoznajnih sposobnosti djeteta, opažanja, pamćenja, mišljenja, otvorenosti za nova iskustva,
- osposobljavanje djece za sve oblike sporazumijevanja i izražavanja: govorno, likovno, glazbeno,
- mogućnosti spontanog izražavanja stvaralačkih sposobnosti u temeljnoj aktivnosti igri,
- razvijanje osjećaja sigurnosti i samopouzdanja,
- osposobljavanje za orijentiranje u prostoru i vremenu,
- razvijanje radoznalosti i aktivnog , istraživačkog odnosa prema okolini,

- razvijanje motoričkih vještina i radnih umijeća,
- razvijanje ekološke svijesti,
- razvijanje samostalnosti,
- poticanje prosocijalnog ponašanja.

Praćenje i dokumentiranje ostvarivanja bitnih zadaća kroz:

- praćenje ponašanja djece kroz dokumentaciju i refleksije, primjena različitih tehnika praćenja i dokumentiranja u cilju razumijevanja djeteta: fotografije djece u aktivnostima, video zapisi, tekstualni zapisi djece i odgojitelja, izjave djece, uradci i postignuća, uređenje panoa i plakata u svrhu prezentacije rada djece i procesa učenja, izložbe u prostorima vrtića ili u lokalnoj sredini;
- uvidi u rad i pedagoška dokumentacija odgojnih skupina, analiza i rasprava;
- pisana izvješća o kompetencijama djece i usvojenim vrijednostima na način jesu li one usvojene ili su u tijeku konstruiranja: motoričke, socio-emocionalne, spoznajne, gorovne, kompetencije vezane za igru, likovne i glazbene kompetencije.

Trajne zadaće na razini ustanove:

- nastaviti s humanističkim vrijednostima; težište staviti na humanističke vrijednosti u življenu pozitivnih međuljudskih odnosa (strpljivost, pomaganje, odgovornost, tolerancija...),
- fleksibilnost organizacije odgojno-obrazovnog rada radi pandemije koronavirusa,
- provođenje istraživačkih aktivnosti na otvorenom u svrhu znanstvenog opismenjavanja djece,
- prakticirati i poticati odgovorno ponašanje u skladu s epidemiološkim preporukama.

5. 2. Obogaćivanje odgojno obrazovnog procesa obilježavanjem važnih datuma i blagdana, radosnim zbivanjima u vrtiću i izvan njega, gostovanjima vanjskih izvođača, posjetima i izletima.

Vremenik aktivnosti:

RUJAN

- Prilagodba djece na nove uvjete, adaptacija novoupisane djece, međusobno upoznavanje, biranje novoga znaka
- Utvrđivanje pravila ponašanja za skupinu

- 7. 9. Dan Hrvatskih voda - globus – razgovor o tome gdje se sve voda nalazi, razne priče, pjesmice i dr. aktivnosti na temu
- 23.9. Prvi dan jeseni - istraživačko spoznajne aktivnosti na temu jeseni: vaganje, mjerjenje, rezanje, sisanje, šetnje, praćenje promjena u prirodi, uočavanje boja jeseni, jesenskih plodova, čišćenje bundeva od koštica, priprema juhe od bundeve, likovne aktivnosti na temu, pjesme, priče, slikovnice, igrokaz, boje, oblici, ...

LISTOPAD

- Obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba - razgovor o bakama i djedovima, briga za starije i suradnja na daljinu s domom za starije i nemoćne
- Dječji tjedan - slikovnice, pjesmice s naglaskom na dijete, zajedničke igre, likovno izražavanje, razgibavanje i briga o zdravlju, igra, ideje
- 15.11. Mjesec Hrvatske knjige – upoznavanje i važnost slikovnica kroz čitanje, razmišljanje i razgovaranje, izrada slikovnice na temu
- 17.10. Dani kruha i zahvalnosti za plodove jeseni - istraživačko spoznajne aktivnosti (sastojci za pripremu kruha), mijesimo tjesto, pjesmice s pokretima, likovno izražavanje, prepoznavanje važnosti kruha kroz razgovor i priče
- Svjetski dan jabuka - šetnja do voćnjaka s jabukama, isprobavanje različitih vrsta jabuka, likovne aktivnosti, priprema kolača od jabuka
- 31.10. Svjetski dan štednje - razgovor, izrada kasica

STUDENI

- 1.11. Svi sveti – paljenje svijeća za sve one koji nisu više s nama
- Međunarodni dan dječjih prava - sadržaji i aktivnosti koje će pomoći djeci da upoznaju svoje mogućnosti i ograničenja kako bi razvili pozitivne osobine ličnosti, upoznavanje s pravima i obvezama u vrtiću i kod kuće
- Zvuk i glazba - upoznavanje različitih instrumenata, slušanje glazbe, prepoznavanje i oponašanje različitih zvukova iz prirode, pokreta, izrada glazbala od neoblikovanih materijala

PROSINAC

- 6.12. Sveti Nikola – izrada čizmica, priče i slikovnice, pjesme, likovno izražavanje, darivanje ručno napravljenih uspomena, igre u dvorištu
- Kultura darivanja – sakupljanje slatkiša i igračaka za djecu u potrebi
- Advent - izrada adventskog vijenca, paljenje svijeća, pano „Dobra djela“

- 21.12. Prvi dan zime – uočavanje promjena u prirodi, razgovor o životinjama koje spavaju zimski san, likovne aktivnosti sa zimskim motivima (pahuljice, snjegović, zimska odjeća i obuća...), igre u dvorištu
- 13.12. Sveta Lucija - sijanje pšenice
- 25.12. Božić – izrada božićnih ukrasa, ukrašavanje sobe dnevnog boravka, kićenje bora, priče, slikovnice, pjesme na temu

SIJEČANJ

- 1.1. Nova godina i Svjetski dan mira
- 10.1. Svjetski dan smijeha – pričanje šala, pjesmice, upoznavanje različitih osjećaja i aktivnosti temeljene na sposobnosti prepoznavanja istih, emocije i boje, zajedničke igre (Semafori, Najljepši kip, Trči maca...), igre u dvorištu
- Dijelovi tijela – prepoznavanje i imenovanje dijelova tijela kroz igru, pjesmice, priče, ples i boravak u prirodi
- Geometrijski likovi – likovne i taktilne aktivnosti za upoznavanje osnovnih geometrijskih likova i tijela

VELJAČA

- 14.2. Valentino – pričanje priča o prijateljstvu, izrada i predaja čestitki prijatelju, oblikovanje i značaj simbola srca, glazbene i ritmičke aktivnosti
- Maškare – izrada maski, pričanje o običajima, priprema krafna, čitanje slikovnica i učenje pokladnih pjesama, šetnje

OŽUJAK

- 21.3. Prvi dan proljeća – priče, slikovnice, istraživačke aktivnosti, promatranje promjena u prirodi, šetnje, likovne aktivnosti s proljetnim motivima, vjesnici proljeća, pjesmice, sadnja cvijeća
- 19.3. Dan očeva – moj tata, pjesme, stihovi, izrada čestitke
- 22.3. Svjetski dan voda – istraživačko spoznajne aktivnosti s vodom, promatranje što pluta, a što tone, prelijevanje, osvjećivanje vrijednosti vode i njene štednje
- 27.3. Svjetski dan kazališta – lutkarska predstava

TRAVANJ

- 7.4. Dan zdravlja – briga o sebi i svome zdravlju, suradnja s medicinskom sestrom, priprema zdravih obroka na kreativan način, igra odvajanja zdrave – nezdrave hrane, vježba, šetnje, igre u dvorištu

- Uskrs – običaji vezani uz blagdan: vuzmica, bojanje jaja, potraga za jajima (igra u dvorištu), Uskrnsni zec, priče i slikovnice, pjesme, igrokaz, izrada čestitki, likovne aktivnosti
- 22.4. Dan planeta zemlje – kroz različite priče, slikovnice i aktivnosti osvijestiti kod djece važnost očuvanja našeg planeta, na koji način možemo pridonijeti zdravlju Zemlje, listanje enciklopedija, odvajanje otpada – recikliranje

SVIBANJ

- Majčin dan – priče, pjesme, stihovi, izrada poklona za mame
- 3.5. Svjetski dan Sunca – važnost planeta, oblikovanje sunca uz tehniku kaširanja,
- 29.5. Svjetski dan sporta – važnost vježbanja, tjedan posvećen sportu i rekreaciji, upoznavanje različitih vrsta sportova kroz igru i boravak na zraku, natjecateljske igre, psihomotoričke aktivnosti

LIPANJ

- Igre i aktivnosti na dvorištu
- Zajedničko druženje na kraju pedagoške godine
- Ispraćaj predškolaca i završno druženje
- 21.6. Prvi dan ljeta – uočavanje promjena u prirodi, slikovnice, pjesme, ljetne aktivnosti, idemo na more
- 21.6. Svjetski dan glazbe – pjesma, ples, pokret, upoznavanje glazbenih instrumenata

Izdavačka djelatnost i prezentiranje rada Vrtića široj društvenoj zajednici, promovirati rad putem internet stranice.

5. 3. Plan rada u mješovitim skupinama

Specifičnost našeg Agazzi vrtića jest u radu s djecom u mješovitim skupinama po dobi. Zagovornici smo ideja da mlađa djeca u interakciji sa starijom mogu puno više naučiti, a starija djeca u takvim okolnostima usvajaju vrijednosti pomaganja i općenito empatije za one kojima je njihova pomoć potrebna.

Tako je život u vrtiću što sličniji obiteljskom a djeca su podijeljena u mješovite skupine od 3-6 godina.

▪ RADOSNO PRIVIKAVANJE DJECE U VRTIĆU

Period prilagodbe započinje radionicom za novoupisano djecu krajem kolovoza na kojoj pojašnjavamo roditeljima emocionalnu bliskost koju su razvili sa svojim djetetom, uzimamo u obzir njihove potrebe i adekvatno odgovaramo na njih. Ta je bliskost prerasla u vezanost za roditelje, tzv. privrženost, a dolaskom u vrtić dijete se treba odvojiti od roditelja i uspostaviti bliskost s drugom osobom, odgojiteljem. Tijekom rujna i listopada je razdoblje prilagodbe na vrtić-novu sredinu, prijatelje, odgojiteljice i druge djelatnike. Za većinu je djece dolazak u vrtić mješavina radosnog uzbudjenja zbog susreta s djecom, aktivnostima i igračkama, ali i tjeskobe zbog odvajanja od roditelja na nekoliko sati. I roditelju će biti ponekad teško, ako se dijete stisne uz njega i ne želi se pridružiti ostaloj djeci.

Cjelokupni odgojno obrazovni rad tijekom perioda prilagodbe temeljimo na pružanju pomoći i podrške djetetu kako bi ono što lakše ovladalo svojim najvažnijim razvojnim zadatkom u ovom periodu a to je: prevladavanje različitih strahova, upoznavanje prostora, osoba i usvajanje društveno prihvatljivog ponašanja te uz pomoć lika „posrednika“ prihvatići brigu druge osobe o sebi, igrati se i družiti ... U takvom obiteljskom ozračju novoupisana djeca će otkriti da mogu prihvatići odvajanje od obitelji i osjećati se dobro u vrtiću kao i kod kuće.

Ciljevi aktivnosti:

U periodu prilagodbe djeca će boraviti u mješovitim skupinama (jedna jaslička i četiri vrtičke skupine) čime želimo stvoriti pozitivno ozračje u Vrtiću što sličnije obiteljskom gdje zajedno žive djeca različite dobi.

Prema Agazzi koncepciji dječji vrtić je kao velika obitelj.

Dječji vrtić je mala kuća s puno ukućana gdje se radi, kreće, posprema, razgovara, sluša, jede, iako se ponekad red poremeti nekom nenadanom situacijom, pomaže se drugima kao i u obitelji. Kako bi se postigao što mirniji suživot svih "ukućana" u Vrtiću, nastojat ćemo poticati kolektivne igre, uzajamnu pomoć i suradnju među djecom.

Organizacija okružja i prostora je neizostavni uvjet kako bi dijete bilo aktivno i osjećalo se članom jedne velike obitelji, bilo odgovorno i postalo sudionik vlastitoga rasta.

"Ciljeve koje treba slijediti u toj "velikoj obitelji" vrlo je jednostavno izdvojiti, ali teže ostvariti: tolerantnost, uzajamno poštovanje, simpatija, osjećajnost, suradnja, spremnost na bratsku pomoć."

(Gardani–Brescia)

Aktivnosti:

U ovom periodu osobitu će ulogu imati starija djeca u prihvaćanju novoupisane djece, ostvarenju socijalnog konteksta te međusobnom pomaganju. Nakon što će se djeca međusobno

upoznati starije dijete izabrat će mlađe kojem će biti mentor i pomagati mu u svakodnevnim životnim situacijama .

Djeca će kroz igru i razne aktivnosti te uz pomoć lika Bubamare usvojiti Agazzi elemente:

- Upoznavanje Vrtića (unutarnji i vanjski materijalni kontekst),
- Upoznavanje svojeg znaka (odvajanje privatnih stvari od zajedničkih),
- Aktivnosti iz praktičnog života (usvajanje higijenskih normi...),
- Osiguravanje socijalnog konteksta (s vršnjacima, odraslima),
- Upoznavanje garderobe (moje mjesto, mjesto od prijatelja...),
- Svaka stvar ima svoje mjesto (vanjski red pridonosi unutarnjem miru),
- Pravilan odnos prema didaktičkim materijalima,
- Upotreba boje glasa (za stolom, na tepihu, u slobodnoj igri),
- Upotreba znakova raspoloženja (sretan, tužan, ljut),
- Pripadnost skupini,
- Starije dijete pomaže mlađem,
- Neposredan kontakt s prirodom kroz aktivnosti u vrtu.

Kroz elemente Agazzi metode - vježbe praktičnog života, u svakodnevnim situacijama poticat ćemo djecu na samostalno obuvanje, održavanje osobne higijene, na samostalnost prilikom uzimanja obroka i korištenja pribora za jelo te spremanje u krevetić na odmaranje.

Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost:

Odgojiteljice i stručni tim.

Realizacija:

Igre i ples za socijalizaciju.

Zahvaljujući opuštenom i veselom ozračju za vrijeme plesa, postići ćemo izjednačenje, nikada skrivanje individualnih vrijednosti, favorizirajući interpersonalne vrijednosti među djecom....

U skladu s pojedinačnim originalnostima pokrenut ćemo ohrabrujuće komunikativne aktivnosti kao što su smiren ton glasa, mirnoća, nasmijano lice i prijateljsko držanje.

Ciljano i povremeno promatranje provodit ćemo u svrhu pokretanja strategija koje omogućuju djetetu da se u Vrtiću osjeća dobro, kao kod svoje kuće.

Vremenik aktivnosti:

Rujan i listopad 2021. god.

Način vrednovanja aktivnosti i korištenje rezultata vrednovanja

Dodatna dokumentacija: fotozapisi, videozapisi, radovi djece, posebne bilješke, liste praćenja djece u periodu adaptacije, mape za roditelje...

Praćenjem i bilježenjem aktivnosti, prikupljanjem radova djece, dobivene rezultate iskoristit ćemo za planiranje sljedećih aktivnosti.

U nastavku rada objašnjeni su projekti i sklopolni aktivnosti odgojnih skupina. Osim osnovnih informacija o nositeljicama programa, dane su informacije o planiranim aktivnostima na razini svake odgojne skupine, materijalnim uvjetima te očekivanim ishodima.

CRVENA SKUPINA

Nositeljice programa: Ružica Bjeličić i Tamara Bogdanović

Na osnovu analize rada i postignuća u prethodnoj godini kao i potreba djece, roditelja, odgojitelja pa i društva općenito, ove godine planiramo intenzivno i kontinuirano djelovanje u svrhu razvoja individualnih potencijala, interesa, sposobnosti i pozitivnih vrijednosti djece i odraslih.

Prošlogodišnjim aktivnostima potaknuli smo razvoj kompetencija koje omogućuju aktivnu participaciju djeteta, odnosno njegovog svjesnog djelovanja u različitim situacijama. Ove pedagoške godine planiramo nastaviti s aktivnostima koljima je cilj pomak od percepcije djeteta kao objekta prema djetetu kao subjektu – aktivnom sudioniku vlastitog odrastanja.

S obzirom na situaciju, koju pratimo zadnjih godina i sve veći postotak djece s govornim teškoćama, ove ped. godine nastavljamo s projektom *Čitaj mi* s ciljem prevencije govornih teškoća. Rad na projektu uključuje proširenje i nadopunjavanjem Centra knjižnice, uključivanje sve djece u članstvo Gradske knjižnice Franjo Marković i/ili Bibliobusa, promoviranje čitanja i pripovijedanja, uključivanje u dodatne programe Gradske knjižnice te interakciju djece s literarnim djelima čija interpretacija, doživljavanje i razumijevanje potiče na etičke poruke i stvaralaštvo djece različitim sredstvima i materijalima te ujedno senzibiliziranje šireg društvenog okruženja za ove vrijednosti.

Intenzivnije ćemo se posvetiti sigurnosti i zaštiti djece na Internetu, ponajprije razgovarajući i provodeći razne aktivnosti s djecom.

Pažnju ćemo posvetiti odgoju za građanstvo i malim inicijativama skupine za boljšak zajednice. Planiramo proširiti svoje djelovanje s lokalne razine uključivanjem u projekt Unicefa *Škole za Afriku*.

Produbljivanje Pedagogije zajedništva uključivat će pojačan angažman učenja i življenja etičkih vrijednosti kao što su strpljenje, pomoć, fleksibilnost, suočavanje s poteškoćama, ali i optimizam i radost. Kroz igru, stvaralačke i druge svakodnevne aktivnosti omogućavat će nam i podržavati odgoj za veću i istinsku toleranciju prema različitostima, na prihvatanje djece i odraslih s poteškoćama na što obzirniji i prirodniji način. Tolerancija, odgovornost, oprost, prevladavanje strahova, prihvatanje sebe i svojih poteškoća i nedostataka, upornost, strpljenje, odreći se svoje ideje i prihvatanje ideje drugoga, prihvati kritiku i nepravdu.

Planiramo više aktivnosti vezanih uz sport i kretanje, boravak na otvorenom te ples.

Za Rosu Agazzi je vrtlarstvo bilo snažan čimbenik moralnog i društvenog odgoja koji nudi razne mogućnosti za razvoj inteligencije i verbalnog izraza, a sredstvo tog odgoja je kontakt sa zemljom, suncem, vodom i život na otvorenom. Prvi znanstveni odgoj počinje od sjemena i promatranja biljaka o kojima brinemo. Rad u vrtu znači kopati, saditi, zalijevati, plijeviti, ubirati plodove, spremati ih,... Vježba je to praktičnog života u preko koje dijete kroz igru i norme ponašanja stječe dobre životne navike za sklad, rad, osjećaj dužnosti i odgovornosti. Proširenjem i formiranjem prostora nastaviti ćemo s uzgojem povrća, cvijeća, ljekovitog i začinskog bilja u vanjskom i unutarnjem prostoru. Nastaviti ćemo i s aktivnostima iz područja održivog razvoja na razini ustanove (aktivnosti na razini odgojnih skupina, kuhinje, smanjenja, odnosno racionalnog trošenja i nabavke materijala za rad i dr.).

Nastaviti ćemo djelovanje u međunarodnom projektu *LivingPeace* u suradnji s Osnovnim školama grada Križevaca kroz akcije *Darujmo osmjeh gradu*, *Međugeneracijsko druženje*, posjet Domu za starije i nemoćne i sl. Uključivanjem starijih građana u društveni život grada djelovati ćemo na razvoj humanih vrijednosti te u suradnji s roditeljima različitim akcijama i aktivnostima prosocijalno djelovati u zajednici. Ove aktivnosti provest ćemo ovisno o epidemiološkoj situaciji.

Osiguranje materijalnih uvjeta

Budući da se razvoj kompetencija događa u kontekstu i da kontekst može utjecati na bilo koji i na sve aspekte dječjeg razvoja, nastavljamo s unapređenjem i oblikovanjem poticajnog materijalnog i socijalnog okruženja tako da ćemo:

- obogatiti, proširiti i oblikovati prostore koji nisu do sada korišteni za igru i aktivnosti,
- održavati postignutu razinu poticajnog materijalnog okruženja,
- uređivati materijalni kontekst sukladno interesima i potrebama djece - formirati nove centre koji će zadovoljavati dječje potrebe za istraživanjem i učenjem kroz vlastitu aktivnost i suradnju s drugom djecom, mijenjati ćemo centre tijekom godine,
- promišljati položaje centara u prostoru kako bi omogućavali različite oblike grupiranja djece, ali i osamljivanja, različite interakcije i komunikaciju,
- obogatiti centre s dovoljnim količinama kvalitetnih materijala,

- osmisliti vanjske prostore nizom detalja i sadržaja tako da postanu što izazovniji za istraživanje, igre i aktivnosti djece: aktivnosti s kretanjem, životno praktične i radne, akcije u suradnji s roditeljima,
- formirati centar humanih vrijednosti: plakat Dati, Stariji pomažu mlađima, Dobra djela.,
- formirati centar trgovine, centar za prikupljanje plastičnih čepova i starog papira za pomoć Udruzi Maslačak za djecu s intelektualnim teškoćama i njihove roditelje,
- nadopuniti centre obiteljskih igara i frizera, centra građenja i centra knjižnice s odgovarajućim tematskim materijalima i slikovnicama,
- urediti "Sobni vrt" s ciljem odgovorne brige prema biljkama,
- urediti i nadopuniti likovni centar,
- urediti Kućice u prirodi.

Centre ćemo tijekom godine nadopunjavati i mijenjati prema interesu djece.

Djeca će otkrivati vrijednosti koje promiču očuvanje kvalitete života, pozitivan stav prema vrednotama, odgovorno ponašanje prema životnoj okolini, ljudima i svemu što nas okružuje.

Očekivani ishodi

- razvoj govornih kompetencija i usvajanje vrijednosti kroz literarna dijela – cilj je da djeca primjenjuju stečene gorovne kompetencije, kreiraju i povezuju sadržaje;
- usvajanje navika važnih za održivi razvoj (štednja vode i struje, razdvajanje i recikliranje otpada, ekonomično korištenje namirnica i hrane, korištenje prirode i prirodnih vrijednosti u odgojno obrazovnom procesu, vlastiti uzgoj hrane, čajeva i začina);
- usvajanje humanih vrijednosti - djeca argumentiraju primjenu humanih vrijednosti, prihvaćaju tuđe izvore i poteškoće, integriraju usvojene vrijednosti u svakodnevnom životu;
- usvajanje navika zdravog života (higijena i prehrana), motoričkih vještina i samostalnosti - svakodnevni boravak na zraku te aktivnosti vezane uz kretanje i sport rezultirat će boljim psihofizičkim zdravljem djece;
- podizanje razine digitalne kompetencije djece u pogledu bolje sposobnosti prepoznavanja neprikladnih sadržaja na Internetu i primijeniti digitalne kompetencije.

Nositeljice programa: Sanja Katanec i Ema Ljatifi

Osvrćući se na prošlu pedagošku godinu djeca su usvojila, ovisno o dobi, nova pravila ponašanja i higijenske navike zdravog načina života vezano uz epidemiju COVID – 19 i preporuka pridržavanja epidemioloških mjera HZJZ.

Djeca su usvojila Agazzi elemente sukladno svojem razvoju. U skupini je prevladavalo zajedništvo i suradnja djece u planiranim i spontanim aktivnostima. Ostvareni su ciljevi koji su planirani aktivnostima povratka prirodi. Djeca su u vanjskom ambijentu istraživala svijet koji ih okružuje i stjecala nove spoznaje i proširivala postojeće.

Cijelu smo godinu raznim aktivnostima poticali usvajanje vrijednosti, a posebno smo izdvojili strpljivost što se primjećuje u ponašanju djece.

Ove pedagoške godine planiramo projekt „*Tišinu volim jako*“. Cilj je osvijestiti da je biti tih, pričati tiše,igrati se bez vike ugodnije, mirnije, opuštenije. Kroz sklopove aktivnosti namjeravamo postaviti jasne granice prihvatljivog i ne prihvatljivog ponašanja u skupini.

Nastavit ćemo s aktivnostima održivog razvoja s ciljem poticanja djece, roditelja i dr. odraslih na činjenje malih, ali značajnih djela za spas Zemlje.

Planiramo se uključiti u dobrotvorni projekt Marijini obroci „*Mala djela, velika razlika*“. Cilj projekta je osvijestiti kod djece važnost poštivanja i nepotrebnog bacanja hrane te neposredno razvijanje svijesti i solidarnosti u zajedničkom stvaranju boljeg, humanijeg i pravednijeg svijeta.

Obilježavat ćemo važne datume i blagdane kroz godinu, pritom uvažavajući epidemiološke preporuke HZJZ-a.

Program predškole i nadalje ćemo provoditi unutar skupine u prijepodnevnim i poslijepodnevnim satima.

Osiguranje materijalnih uvjeta

Kako bi omogućili djeci cijelovit rast i razvoj nastavit ćemo s prilagođavanjem i obogaćivanjem postojećih centra u skupini:

- zeleni kutić premjestit ćemo u drugi dio sobe kako bi prostor bio ugodniji za boravak djece, a na njegovom mjestu oformiti centar koji će zadovoljiti potrebe za rad s djecom koja se pripremaju za polazak u školu. U njemu će se nalaziti potrebni materijali (olovke, bojice, šiljila, škare, ljepila, radni materijali, fascikli, spremanje radova...) ;
- produžit ćemo članstvo i učlaniti novu djecu u Bibliobus, oformiti centar knjižnice sa slikovnicama koje će djeca sama posuđivati, mijenjati, sve s ciljem poticanja djece na čitanje, pričanje, prepričavanje;

- postojeći didaktički materijal nadopuniti/zamijeniti te osigurati kontakt djece s prirodom, istraživanje i otkrivanje biljnog i životinjskog svijeta (jezero - kada vremenski uvjeti budu dozvoljavali provoditi aktivnosti u dvorištu i omogućiti djeci vrtića), pratiti promjene u prirodi;
- uzgajati s djecom presadnice za vrt i brinuti se o biljkama u vrtu;
- određene prikupljene materijale iskoristiti na novi način;
- izrađivati plakate tijekom godine pomoću kojih će djeca moći raditi samovrednovanja (ponašanja, djela, postignuća i sl.),
- prikupljati prazne boce, plastične čepove;
- pripremiti priče s određenom tematikom koje ćemo koristiti u aktivnostima, enciklopedije;
- pripremiti lik bubamare.

Očekivani ishodi

Ishodi uvelike ovise o kronološkoj dobi djeteta i psihofizičkom razvoju, a odnose se na:

- usvajanje i nadograđivanje stečenih vrijednosti kod djece, roditelja i dr. sudionika;
- mogućnost analiziranja određenih ponašanja (neprimjerenih i nepoželjnih) i njihovih posljedica;
- proširivanje umijeća i vještina, življenje vrijednosti;
- omogućavanje djeci poduzimanje aktivnosti samovrednovanja i praćenja napretka tijekom godine;
- stvaranje ugodnog ozračja skupine u kojem se djeca osjećaju prihvaćeno, sigurno;
- razvijanje govornih vještina i izražavanja;
- surađivanje s ostalim skupinama i djelatnicima vrtića radi ostvarivanja plana i programa;
- osiguranje raznovrsnih aktivnosti koje će poticati uspjeh svakog djeteta, a neposredno jačati njihovo samopouzdanje i vjeru u vlastite mogućnosti.

ŽUTA SKUPINA

Nositeljice programa: Marta Bjeličić i Ivana Orehovački

U ostvarivanju plana i programa prošle ped. god. jačali smo socio-emocionalne kompetencije kroz temu „Emocije”, putem panoa „Pravila skupine” i „Dobra djela”, te bacanjem „Kocke mira”.

Posebnu pažnju usmjerili smo povratku prirodi kroz razne aktivnosti na otvorenom (u dvorištu vrtića, jezeru i vrtu) te smo tako razvijali prirodoslovne kompetencije, usvajali zdrave navike života i iskustveno stjecali spoznaje o prirodi kroz životno praktične i radne aktivnosti.

Kako bismo osvijestili važnost usvajanja navika zdravog načina života, višetjedne aktivnosti smo posvetili temi „Zdravlje i sport”.

Također smo nastavili njegovati dugogodišnje projekte „Kulture davanja” koji su vrlo vrijedni i plod su življenja Pedagogije zajedništva u našem Vrtiću (Odgoj za građanstvo, Prosocijalnost i Kultura davanja).

U ovoj ped. god. nužnim smatramo rad na jačanju socio-emocionalnih kompetencija, naročito kontroli ljutnje i agresivnog rješavanja sukoba.

Planiramo nastaviti aktivnosti na otvorenom kroz projekt „Povratak prirodi” u cilju razvoja prirodoslovnih kompetencija, usvajanja zdravih navika života, te ikustvenog stjecanja spoznaje o prirodi kroz životno praktične i radne aktivnosti. S obzirom na to da je glavna tema ovogodišnjeg plana i programa održivi razvoj, pojačat ćemo aktivnosti vezane uz temu u sklopu projekta „*Mali koraci za održivi razvoj*“.

I dalje nastavljamo s projektom „Kultura davanja”, te ćemo se uključiti u dobrotvorni projekt Marijinih obroka pod nazivom „*Mala djela, velika razlika*”.

Budući da djeca pokazuju veliki interes za aktivnosti vezane uz sport, kretanje i ples, nastaviti ćemo planiranje aktivnosti na temu „Zdravlje, sport i ples” kako bi djeca zadovoljila potrebu za kretanjem što je najznačajniji biološki faktor pravilnog i zdravog tjelesnog razvitka predškolskog djeteta. Prema Hraski i Živčić (1996) sudjelovanje djece u organiziranim tjelesnim aktivnostima pridonosi objektivnijem samovrednovanju, smanjenju anksioznosti, potištenosti i stresa.

Kroz različita literarna djela razvijat ćemo kod djece vrijednosti humanizma i tolerancije, doživljaj i učenje iskustvom, osjetilima i osjećajima. Stečene doživljaje djeca će izraziti kroz različite likovne tehnike u likovnom centru što djeci omogućuje razvoj prirodne kreativnosti, te stvaralačku preradu ideja, doživljaja i načina razumijevanja.

Osiguranje materijalnih uvjeta

Izvan sobe DB oformiti ćemo Centar predčitačkih i prematematičkih vještina koji ćemo koristiti u provođenju programa predškole, a koji ćemo obogatiti slikovnicama, materijalima za nizanje, razvoj grafomotorike, didaktičkim materijalima sa slovima i brojevima, slagalicama, te tzv. školskim priborom.

Također ćemo oformiti Centar knjižnice koja će sadržavati slikovnice i potreban tematski materijal (članske iskaznice, računalo, ...).

Unutar sobe DB nadopuniti ćemo Obiteljski centar ogledalom, vješalicama, odjećom i naslonjačima te fotografijama recepata, voća i povrća u kuhinji.

Materijalni kontekst ćemo uređivati, nadopunjavati i mijenjati kroz godinu sukladno interesima i potrebama djece kako bi zadovoljili dječju potrebu za istraživanjem i učenjem kroz vlastitu aktivnost i suradnju s drugom djecom.

Očekivani ishodi

Provedenim aktivnostima djeca će:

- osvijestiti važnost zdravog načina života (higijenskih, kretnih i prehrambenih navika);
- uočavati, poštivati i prihvaćati različitosti drugih;
- osvijestiti, razumjeti i poštivati osjećaje dugoga;
- svakodnevno brinuti za druge (mlađe, nemoćne, bolesne, u potrebi, za prirodu i životinjski svijet...);
- poštivati tuđe želje, potrebe i prava;
- rješavati sukobe mirnim putem te više surađivati;
- upoznavati prirodu putem svih osjetila;
- činiti mala djela za održivi razvoj prirode (razvrstavanje otpada, štednja vode i sl.).

ZELENA SKUPINA

Nositeljice programa: Izabela Leskovar i Vesna Žuti

U ostvarivanju plana i programa za prošlu pedagošku godinu vodile smo se interesima i potrebama djece. Mnoge aktivnosti i projekti na razini skupine bili su usmjereni jačanju socio-emocionalnih kompetencija djeteta, poput projekta „Emocije“, „Staklenka sreće i staklenka straha“, pano „Moje raspoloženje“, „Dobra djela“ i sl. Posebno nam je pomoglo svakodnevno bacanje „Kocke mira“ te korištenje slikovnice s objašnjenjem koje nas je ojačalo u nastojanju življenja dobivene poruke.

Specifičnost našeg vrtića je povratak prirodi, što uključuje razvijanje i njegovanje ljubavi prema prirodi (dvorište, jezero, voćnjak i povrtnjak) te zahvalnost za sve plodove. Kroz aktivnosti na otvorenom djeci se pružaju različite prilike za razvoj taktilne, vizualne, slušne i prostorne percepcije istražujući svijet oko sebe, usvajanje zdravih navika prehrane, te iskustvenog stjecanja spoznaje o prirodnoj okolini.

Projekt „Marijini obroci“, „Mala djela, velika razlika“ s porukom “Ljubav dopire svuda“ pokrenuli smo povodom svjetskog dana štednje na inicijativu djece (gledajući dio dokumentarca) te uključivanjem roditelja s ciljem sakupljanja plastičnih boca čijom smo prodajom sredstva donirali potrebitima. Kroz ovaj projekt postali smo dijelom hvalevrijedne inicijative za osiguranje jednakih uvjeta života, prava na obrok i obrazovanje djece u nerazvijenim

dijelovima svijeta. Osim navedenog, kod djece smo neposredno razvijali svijest o vrijednosti novaca, važnosti štednje i promicanja humanističkih vrijednosti. Zbog višestrukih dobrobiti za djecu i roditelje, ove ped. godine planiramo nastaviti rad na ovom projektu.

Također, ove pedagoške godine planiramo projekt na temu „*Mala djela ljubavi čine me odgovornim članom zajednice*“ s ciljem promicanja dječjih prava i odgovornosti. Aktivnosti projekta usmjerene su stvaranju prilika za doživljaj uspjeha svakog djeteta te osvješćivanje vlastite vrijednosti, ali i odgovornosti prema sebi i drugima.

Osiguranje materijalnih uvjeta

Izvan sobe dnevnog boravka oformit ćemo novi kutić majstora budući da djeca pokazuju interes za popravljanjem i sudjelovanjem u radnim akcijama, po uzoru na rad domara. Kroz ovaj kutić djeca će razvijati finu motoriku, pažnju, strpljivost i preciznost u izvođenju određenih radnji.

Centar knjižnice planiramo oformiti u suradnji s roditeljima tako da svako dijete doneće jednu slikovnicu od kuće, a koju ćemo potom obilježiti znakom djeteta. Donošenje i dijeljenje privatnog vlasništva ima višestruke dobrobiti za dijete jer ono, osim što razvija ljubav prema knjizi, čitanju i pripovijedanju, uči dijeliti i odgovorno se ponašati koristeći tuđe stvari.

U planu je formiranje mirnog kutića izvan sobe dnevnog boravka budući da postoji potreba, naročito kod djevojčica.

Na koncu, tijekom godine ćemo oformiti glazbeni kutić u suradnji s roditeljima.

Očekivani ishodi

Planiranim skloporovima aktivnosti, očekujemo da će djeca:

- poštivati i čuvati svoje i tuđe stvari;
- pospremati za sobom te pomoći drugima i poticati ih na to;
- prepoznati društveno prihvatljivo ponašanje od neprihvatljivog;
- kušati zdravu hrane te biti zahvalni na njoj;
- činiti mala djela za održivi razvoj;
- upoznati, slijediti i poštivati pravila;
- pomoći mlađima i brinuti se za njih u svakodnevnim aktivnostima;
- zapamtitи redoslijed određenih sljedova ili smjernica aktivnosti;
- bolje podnosi neuspjeh/pogrešku i pokušati ponovo;
- zapamtitи molitvu kao blagoslov prije jela.

Nositeljice programa: Danijela Bermanec, Andreja Skalički i Jelena Šaško

Na osnovu zaključaka Izvješća godišnjeg plana i programa za 2020./2021. i s obzirom na veći broj novoupisane djece, ove pedagoške godine planiramo intenzivirati aktivnosti za razvoj humanističkih vrijednosti te pozitivno utjecati na cjelovit razvoj djece.

Zadovoljavanje potreba djece ostvarit ćemo obogaćivanjem prostorno - materijalnog i socijalnog okruženja te poticanjem razvoja:

- ✚ humanih vrijednosti, prvenstveno odgoj za prevladavanje poteškoća u odnosu s drugima;
- ✚ pozitivnih emocionalnih stanja (pripadanje, sigurnost, privrženost, osjećaj povjerenja, ljubavi, opušteno i ugodno ozračje);
- ✚ suradničkih odnosa u radu i igri, te odgovornog ponašanja prema sebi i drugima;
- ✚ sposobnosti dogovaranja, kontroliranja želja i emocija, čekanje na ostvarivanje želja;
- ✚ pojma o sebi, te stvaranje pozitivne slike o sebi;
- ✚ samostalnosti i neovisnosti u zadovoljavanju potreba;
- ✚ motoričkih vještina i usavršavanje prirodnih oblika kretanja;
- ✚ govornih vještina kroz pjevanje pjesmica, brojalica, igara s pjevanjem i čitanje slikovnica.

Na razini ustanove planiramo više pažnje posvetiti sigurnosti i zaštiti djece na Internetu, provodeći razne aktivnosti s djecom. Kroz mnoštvo edukativnog materijala za rad s djecom i roditeljima vezano uz medijsko obrazovanje planiramo educiranje roditelja o medijima i njihovom utjecaju.

Ove ćemo godine više pažnje posvetiti intenziviranju tema građanskog odgoja i malih inicijativa za boljšak zajednice. Nastaviti ćemo s aktivnostima iz područja održivog razvoja u sklopu projekta „*Velika djela malih ruku*“ čiji je cilj poticati djecu na racionalno trošenje vode, hrane i materijala za rad, stvaranje što manje smeća i otpada te pravilno razvrstavanje za recikliranje.

Osiguranje materijalnih uvjeta

Ove pedagoške godine vezano uz navedene projekte planiramo:

- obogatiti međuprostore, proširiti i oblikovati prostore koji nisu do sada korišteni;

- uređivati materijalni kontekst sukladno interesima i potrebama djece - formirati nove centre koji će zadovoljiti dječje potrebe za istraživanjem i učenjem kroz vlastitu aktivnost i suradnju s drugom djecom, mijenjanje centara tijekom cijele godine;
- postojeći vanjski prostor obogatiti novim detaljima i sadržajima da postanu što izazovniji za istraživanje, igre i aktivnosti djece;
- koristiti dostupne internetske izvore, stručne članke, literaturu i priručnike s ciljem osmišljavanja i pripreme materijala za rad.

Očekivani ishodi

Ishodi uvelike ovise će o kronološkoj dobi djeteta i psihofizičkom razvoju, a odnose se na:

- razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i njenim resursima;
- usvajanje navika zdravog načina života, održavanja osobne higijene te čistoće i urednosti okruženja u kojem boravimo;
- razvijanje pozitivnih međusobnih odnosa (suradnja, pomaganje, prihvatanje i poštovanje);
- usvajanje prosocijalnog ponašanja (pohvale, pomaganje, tješenje, velikodušnost i suradnja);
- razvoj empatije;
- razvoj pojma o sebi i pozitivne slike o sebi i svojim mogućnostima;
- stjecanje novih znanja i vještina kroz istraživački i otkrivački potencijal svakog djeteta.

5. 4. Program rada po dobnim skupinama

- **PROGRAM RADA PO DOBNIM SKUPINAMA ZA DJECU U TREĆOJ GODINI ŽIVOTA**

Razdoblje: siječanj – svibanj 2022.

Odgojiteljice: Tamara Bogdanović i Izabela Leskovar

Cilj:

Aktivnosti projekta ćemo planirati nakon radionice za promatranje djece gdje ćemo pratiti i bilježiti dječje interese, potrebe i ideje. Prema uočenim istaknutim interesima i potrebama djece u aktivnosti ćemo uključiti tekstove, slikovnice i dječje pjesme prateći tematiku. Naziv skupine dogоворит ćemo s djecom, uzimajući u obzir isključivo njihove prijedloge. Djecu ćemo poticati da kroz različita područja ponašanja steknu sigurnost, ravnotežu i koordinaciju, povjerenje u vlastite sposobnosti, istražuju i prihvataju nove situacije te istodobno postaju svjesni svog identiteta.

Razvojne zadaće po iskustvenim područjima:

TIJELO I POKRET

- razvoj sposobnosti prepoznavanja dijelova tijela
- razvoj sposobnosti izvršavanja pokreta fine motorike (koordinacije očiju i ruku)
- razvoj sposobnosti oponašanja položaja i kretnji, stjecanje motoričkih vještina
- razvoj sposobnosti i stjecanje iskustva svim senzornim putovima

GOVOR I RIJEČ

- razvoj sposobnosti slušanja i razumijevanja govora
- razvoj sposobnosti govornih vještina i artikulacije glasova
- razvoj sposobnosti izražavanja osjećaja i potreba riječima
- razvijanje sposobnosti glazbenog stvaralaštva i izražavanja glazbe

PROSTOR - RED - MJERA

- razvoj sposobnosti prepoznavanja osnovnih boja (crvena-plava-žuta)
- razvoj sposobnosti povezivanja boja s predmetima
- razvoj sposobnosti koordinacije i ravnoteže u kretanju po zadacima
- razvoj sposobnosti razumijevanja pojmove:
  - prije-poslije,
  - unutra-vani,
  - visoko-nisko,
  - gore-dolje,
  - puno-malo.

STVARI – VRIJEME - PRIRODA

- razvoj sposobnosti istraživanja uporabom svih osjetila
- razvoj sposobnosti izvršavanja jednostavnih radnji rukama
- razvoj sposobnosti istraživanja i zapažanja osjetilima
- razvoj sposobnosti gradnje otpadnim materijalom

PORUKE - OBLICI - SREDSTVA

- razvoj sposobnosti uporabe raspoloživih izražajnih sredstava (voda, brašno, tempera na rukama, pjena)
- razvoj sposobnosti služenja različitim slikarskim tehnikama (kistom, spužvom, bojama na rukama)

- razvoj sposobnosti trodimenzionalnog oblikovanja različitih materijala
- razvoj sposobnosti identifikacije s pozitivnim junacima
- razvoj sposobnosti povezivanja mimičko-gestualnog s govornim jezikom

JA I DRUGI

- razvoj sposobnosti usvajanja temeljnih načela i zajedničkih normi ponašanja
- razvoj sposobnost privođenja kraju zadane radnje
- razvoj sposobnosti jačanja duha prijateljstva
- razvoj sposobnosti rada u grupi glede organiziranja igre
- razvoj sposobnosti prevladavanja strahova (napuštenost, samoća, mrak..)

Praćenje i vrednovanje:

- svakodnevno praćenje kroz aktivnosti i prikupljanje informacija dobivenih od djece,
- foto dokumentiranje aktivnosti i prikupljanje dječjih radova,
- izrada osobne knjige za svako dijete, od materijala prikupljenih tijekom godine.

Materijali i sredstva:

- materijali za psihomotoriku,
- senzomotorički materijali,
- materijal za likovne aktivnosti (tempere, vodene boje, razni kistovi, flomasteri, pastele, olovke u boji, tuš, plastelin, kolaž, prirodni materijali),
- slikovnice, priče, pjesme vezane uz temu,
- fotoaparat, CD player, laptop.

▪ **PROGRAM RADA PO DOBNIM SKUPINAMA ZA DJECU U ČETVRTOJ GODINI ŽIVOTA**

Razdoblje: siječanj - svibanj 2022.

Odgojiteljice: Sanja Katanec i Ivana Orehočić

Cilj: kroz aktivnosti iz skulptivnih područja omogućiti cjelovit razvoj djeteta s naglaskom na što kvalitetniju komunikaciju i izgradnju odnosa temeljenih na toleranciji i empatiji te izražavanju vlastitih i uvažavanju tuđih emocija

Razvojne zadaće kroz skulptivna područja:

TIJELO I POKRET

- razvijanje vidno - manualnih vještina
- razvoj fine motorike
- praćenje pokreta na određeni zvučni znak
- psihomotoričke sposobnosti (ravnoteža, koordinacija, brzina)

GOVOR I RIJEČ

- razvijanje međusobne komunikacije i slušanje drugih
- praćenje priče i aktivno sudjelovanje u interpretaciji
- poticanje govornog izražavanja punim rečenicama
- omogućiti djeci govorno izražavanje vlastitih doživljaja i emocija

PROSTOR – RED - MJERA

- poticanje dosljednosti i strpljivosti u radu
- razvoj klasifikacije prema karakteristikama (obliku, boji, veličini...)
- uočavanje suprotnosti
- uočavanje sličnosti i razlika među skupovima

STVARI – VRIJEME - PRIRODA

- poštivanje prirode koja nas okružuje
- uočavanje uzročno – posljedičnih veza kroz promjene u prirodi kao i što iza čega slijedi po događajima vezanim uz godinu
- otkrivanje onog dobrog u sebi i drugima i vrijednog poštovanja u svemu što živi

PORUKE – OBLICI - SREDSTVA

- razvoj sposobnosti završetka postavljenog zadatka
- pronalaženje različitih načina za korištenje materijala
- razvoj likovnog i glazbenog stvaralaštva
- razvoj sposobnosti usvajanja izražajnih mogućnosti boje, zvuka, mirisa
- razvoj glumačkih sposobnosti te komunikacijskih vještina u igri uloga

JA I DRUGI

- razvoj sposobnosti prepoznavanja i izražavanja emocija (sreća, tuga, ljutnja, strah)
- razvoj osjećaja zajedništva, ljubavi, prijateljstva i mira
- razvoj sposobnosti uočavanja prihvaćanja i uvažavanja različitosti
- razvoj sposobnosti suživota s drugima u pomaganju, povjerenju i suradnji
- sposobnost poštivanja društveno prihvatljivog ponašanja u igri i aktivnostima

Praćenje i vrednovanje:

Rad planiramo na prepoznavanju, praćenju i planiranju individualnih razvojnih potreba i interesa djece s naglaskom dokumentiranja aktivnosti djece i odgojno obrazovnog procesa te izradom osobne knjige za svako dijete.

▪ **PROGRAM RADA PO DOBNIM SKUPINAMA ZA DJECU U PETOJ GODINI ŽIVOTA**

Razdoblje: siječanj - svibanj 2022.

Odgojiteljice: Ružica Bjeličić i Ema Ljatifi

Program će biti realiziran nakon radionica za promatranje interesa i potreba djece.

Cilj: Kroz aktivnosti iz iskustvenih područja omogućiti cijelovit razvoj djeteta s naglaskom na razvoj osjetila kroz istraživačke aktivnosti i stjecanje iskustva o uzročno- posljedičnim vezama te razvoj koncentracije u aktivnostima.

Naziv projekta: „Osjetila nas povezuju sa svijetom“

Razvojne zadaće kroz iskustvena područja:

TIJELO I POKRET

- razvoj koordinacije i preciznosti
- razvoj fine motorike
- praćenje pokreta na određeni zvučni znak
- psihomotoričke sposobnosti (ravnoteža, koordinacija, brzina)
- povezivanje dijelova vlastitog tijela s osjetilima vida, okusa, sluha, dodira i mirisa

GOVOR I RIJEČ

- razvoj slušanja i razumijevanja govora
- razvoj sposobnosti doživljavanja i razumijevanja literarnih i scenskih djela i interpretacija doživljenog
- razvoj govornih vještina, artikulacije glasova i izražavanja

- razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe

PROSTOR – RED - MJERA

- razvoj koncentracije i dosljednosti u aktivnosti
- razvoj klasifikacije prema određenim kriterijima
- razvoj taktilne, vizualne i slušne percepcije, percepcije mirisa i okusa
- razvoj prostorne percepcije, stjecanje iskustva kretanjem

STVARI – VRIJEME - PRIRODA

- stjecanje iskustva i spoznaja o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini
- razvoj doživljavanje prirode svim senzornim modalitetima
- razvoj spoznaje o potrebi čuvanja prirode i odgovornog ponašanja
- razvoj svijesti o ispravnosti naših postupaka

PORUKE – OBLICI - SREDSTVA

- razvoj sposobnosti korištenja digitalnih medija
- razvoj sposobnosti izražavanja stečenih doživljaja kroz likovne, glazbene, scenske i pokretne aktivnosti
- razvoj inovativnosti u likovnim i glazbenim aktivnostima
- razvoj sposobnosti usvajanja izražajnih mogućnosti boje, zvuka, mirisa
- razvoj kreativne apsorpcije zamišljanjem i iskazivanjem osjetilnog i emotivnog doživljaja

JA I DRUGI

- razvoj odgovornog ponašanja prema sebi i drugima
- razvoj suradničkih odnosa s djecom i odraslima
- razvoj tolerancije i uvažavanja potrebe drugih
- razvoj empatije, razumijevanja, poštovanja i uvažavanja osjećaja drugih

- razvijanje sposobnosti rješavanja konfliktnih situacija
- umijeće ljubavi i kultura davanja

Praćenje i vrednovanje:

Svakodnevnim zapažanjima i bilješkama o aktivnostima i ponašanju djece, foto dokumentiranjem te izradom osobne knjige za svako dijete.

▪ **ODGOJNO OBRAZOVNI RAD ZA DJECU PRIJE POLASKA U ŠKOLU,
PROGRAM PREDŠKOLE**

Razdoblje: listopad 2021. - lipanj 2022.

Odgojiteljice: Vesna Žuti i Marta Bjeličić

Pripremanje djeteta za školu počinje od najranije dobi, ali se o njoj najviše govori u godini pred polazak u školu. Spremnost djeteta se očituje u izgradnji njegove osobnosti i odgovornosti, izgradnji humanističkih vrijednosti, te usavršavanju vještina nužnih za dobar početak osnovnog školovanja.

„Program predškole je obvezni program odgojno – obrazovnog rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.“ Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole, NN 107/2014., članak 1, stavci 1 i 2)

U skladu s Pravilnikom o sadržaju i trajanju predškole, započet ćemo s provođenjem Programa predškole **4. listopada 2021. godine u trajanju od 250 sati**. Po toj osnovi nužno je postaviti odgovarajući program koji će ciljevima i zadacima upotpuniti redovni program koji se u Vrtiću provodi, a u novim aktivnostima omogućiti djeci stjecanje temeljitijih vještina, navika i spoznaja koje će im olakšati uključivanje u školu te uspješno usvajanje novih znanja i vještina.

Prema Pravilniku (NN 107/2014., članak 2, stavak 4) **kompeticije** koje dijete u godini prije polaska u osnovnu školu treba steći i/ili unaprijediti odnose se na:

- komunikaciju na materinskom jeziku,
- elementarnu komunikaciju na stranim jezicima,
- matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju,
- digitalne kompetencije, početna znanja iz područja informacijsko–komunikacijske tehnologije,

- učiti kako učiti,
- socijalne i građanske kompetencije,
- inicijativnost i poduzetništvo,
- kulturnu svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje posebno ističe razvoj nabrojenih kompetencija koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih (osobito razvoja samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi).

Cilj programa predškole:

- svakom djetetu tijekom godine dana prije polaska u osnovnu školu omogućiti optimalne uvjete za potpun i skladan razvoj njegove osobnosti, razvijanje i unaprjeđivanje kompetencija, zadovoljavanje interesa, stjecanje spoznaja i komunikacijskih vještina koje će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života i rada u školskom okruženju.

Zadaci programa predškole:

- razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina i stjecanje kompetencija potrebnih za nove oblike učenja,
- unaprjeđivanje komunikacije na materinjem jeziku, te poticanje dječjeg interesa za elementarnu komunikaciju na stranim jezicima,
- razvijanje predčitalačkih vještina, sposobnost verbalnog izražavanja te korištenje drugih oblika neverbalnog izražavanja (glazbeni, likovni, ples, mimika), poticanje i osvještavanje glasovne strukture riječi te razvijanje slušne osjetljivosti,
- razvoj predučiteljkih sposobnosti te spoznaja o osnovama elementarne matematike, o zakonitostima u prirodnom okruženju i odnosima u društvu,
- razvoj okulomotorne koordinacije i fine motorike provođenjem grafomotoričkih vježbi i ostalih predvježbi za pisanje,
- razvoj kreativnog mišljenja i kreativnog rješavanja problema,
- kognitivni razvoj i kooperativno učenje te razvoj misaonih procesa kroz projekte.

Ustrojstvo programa:

Program predškole ostvarivat ćemo u prostorima Vrtića, a konkretizirat će se pojačanim poticajima i aktivnostima tijekom redovnog programa. Program će trajati od 4. listopada 2021. do 31. svibnja 2022. i odvijat će se u trajanju od 250 sati godišnje tijekom 30 tjedana. Organizacijski oblik programa bit će fleksibilan s obzirom na planirane zadatke i aktivnosti, što znači da će se tijekom

dana moći po potrebi organizirati i u dva dijela (prijepodne i poslijepodne) u kraćem vremenskom trajanju, a u pojedinim situacijama (posjeti, kazališne predstave, izleti...) i duže od predviđenog dnevnog trajanja. Fleksibilnost će biti nužna s obzirom na zahtjeve programa, ali uz obvezno uvažavanje dječjih psihofizičkih mogućnosti.

Tijekom pedagoške godine u skladu s epidemiološkim mjerama, program će provoditi odgojiteljice matičnih skupina koju djeca polaze (Zelena, Crvena, Žuta i Plava skupina) u suradnji s odgojiteljicama zaduženim za provođenje programa predškole. Posebnu pažnju posvetit ćemo organizaciji prostornog konteksta s obzirom na to da je iskustveno učenje (učenje kroz vlastitu aktivnost) dominantan oblik učenja djece predškolske dobi. Prostor će biti strukturiran tako da „poziva“ na igru i učenje, te omogućava igru i rad u malim skupinama. Igračke i sredstva grupirat ćemo prema svrsi i vrstama aktivnosti.

Materijalni uvjeti

Program predškole provodit ćemo u prostoru sobe dnevnog boravka primjereno opremljenog za rad s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu. Uz ovaj prostor koristit ćemo i vanjski prostor Vrtića.

Predviđeni materijali za aktivnosti i poticanje razvoja

- predčitačke i matematičke vještine: radni listići, crtancice, enciklopedije, slikovnice, fotomaterijali...
- grafomotorika: radni listići, crtancice, bojanke...
- manipulativno – istraživačke aktivnosti: magneti, vaga, sat, mjerni instrumenti, termometar...
- igre građenja i konstruiranja: lego sistemi, prirodni materijali...
- glazbeno izražavanje i stvaralaštvo: udaraljke, šuškalice, zvečke, cd player, cd-i
- psihomotorni i tjelesni razvoj: spužvasti elementi, čunjevi, uže, klupa, lopte, štapovi, strunjače...
- likovno izražavanje: tempere, vodene boje, tuš, pastele, glina, ljepilo, škarice, papiri raznih veličina i struktura, razni pedagoški neoblikovani materijali...

Razvojne zadaće

Razvojne zadaće temelj su orijentacijskog plana za rad s djecom, planiraju se na temelju poznavanja:

- osobina i psiholoških uvjeta razvoja djeteta predškolske dobi,
- aktualnih potreba djece u skupini,

- Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece i
- vlastitih znanja i sklonosti odgojitelja.

Ostvaruju se uz pomoć planiranih i osmišljenih:

- organizacijskih i materijalnih uvjeta,
- suradnje s roditeljima i drugim čimbenicima,
- aktivnosti, sklopova aktivnosti i poticaja.

Zadatak je odgojitelja da pripremi pozitivno ozračje u sobi dnevnog boravka i vlastitu radost prenese na dijete i tako proces učenja učini uzbudljivim i važnim. Važno je da usmjerava dječju aktivnost i tako potiče daljnje razmišljanje i učenje. Odgojitelj je pomagač u igri, učenju i razvoju djeteta.

Razvoj djece ćemo pratiti kroz rade djece i foto i video zapise kako bi i roditelji imali uvid u odgojno – obrazovni rad i napredak njihovog djeteta.

Dijete će u programu predškole imati mogućnost obogatiti i strukturirati iskustvo o sebi i svijetu, učiti načine rješavanja vlastitih i zajedničkih problema kroz različite aktivnosti.

Individualiziranim pristupom usklađivat će se razvojne zadaće s potrebama, interesima i mogućnostima djece.

Razvojne zadaće za djecu u godini pred školu:

OSOBNA I TJELESNA DOBROBIT

- poticanjem osnovnih potreba razvijati cjelokupnu muskulaturu djeteta,
- razvijanje sposobnosti taktilnog osjeta i orientacije u prostoru i vremenu u odnosu na vlastito tijelo,
- razvijanje sposobnosti ravnoteže,
- rad na razvoju tjelesne izdržljivosti,
- razvijanje samostalnosti u aktivnostima koje djetetu omogućavaju očuvanje kvalitete života i zdravlja,
- razvoj samostalnosti u komunikaciji s poznatim i nepoznatim osobama,
- ovladavanje vještinama održavanja osobne higijene,
- usvajanje kulture blagovanja jela,
- spoznaja potrebe prihvaćanja zdrave prehrane.

EMOCIONALNA I SOCIJALNA DOBROBIT

- njegovanje i razvijanje pozitivne slike o sebi,
- razumijevanje vlastitih osjećaja i poštivanje osjećaja drugih članova grupe,
- razvijanje empatije prema ljudima oko sebe, pogotovo prema drugoj djeci,
- razvijanje altruističnog ponašanja,
- razvijanje suradničkih odnosa, međusobnog poštovanja i pomaganja drugima (mlađima, vršnjacima, starijima),
- razvijanje sposobnosti realnog procjenjivanja vlastitih mogućnosti i podnošenja neuspjeha,
- razumijevanje, uvažavanje i usvajanje poželjnih ponašanja,
- u međusobnim sukobima poticati primjenu određene vrste društveno prihvatljivih ponašanja (strpljivost, čekanje na red, sputavanje ljubomore...),
- razvoj svijesti o potrebi očuvanja okoliša,
- učenje dobrim socijalnim odnosima (zahvalnost, oprاشtanje, altruizam, optimizam...),
- razvijanje pozitivnih odnosa prema radu (radne navike),
- poticanje učenja nenasilnih rješavanja konflikata i sukoba,
- razvijanje kompetentnosti, odgovornosti i samokontrole.

OBRAZOVNA DOBROBIT

- razvijanje sposobnosti i spremnosti na učenje,
- odgoj za održivi razvoj,
- poticanje samostalnosti prema načelu "pomogni mi da to učinim sam",
- razvijanje sposobnosti opažajna vanjskog svijeta (veličine, udaljenosti, oblici, boje, mirisi, zvukovi...),
- razvijanje sposobnosti vremenske i prostorne orijentacije,
- razvijanje sposobnosti klasifikacije na osnovu bitnog ili nekog drugog svojstva,
- razvijanje sposobnosti rješavanja problema,
- razvijanje spoznaje o opasnostima na putu od kuće do Vrtića i u šetnji,
- poticanje potrebe djeteta za najrazličitijim oblicima izražavanja,
- razvijanje i korištenje pojmove lijevo-desno,
- poticanje i razvijanje prometne kulture,
- razvijanje sposobnosti složenih misaonih operacija (klasifikacija, zaključivanje, uzročno-posljedične veze i odnosi).

RAZVOJ KOMPETENCIJA

- poticanje različitih oblika izražavanja i stvaranja,

- poticanje uporabe govora, neverbalnih oblika komunikacije, te monološkog govora (opisivanje, prepričavanje, pričanje),
- razvijanje slušne pažnje i aktivnog slušanja,
- poticanje korištenja novih riječi te prošlog i budućeg vremena,
- razvijanje glasovne (fonološke) svjesnosti,
- razvijanje pravilnog izgovora glasova i rečenica,
- razvijanje vještine pamćenja,
- razvijanje razumijevanja doživljaja književnih, scenskih, likovnih i glazbenih djela,
- poticanje trodimenzionalnog likovnog izražavanja raznim likovnim tehnikama,
- razvijanje sposobnosti dramatizacije i pantomime,
- razvijanje pozitivnog odnosa prema knjizi usvajanjem novih priča i pjesmica,
- poticanje stvaralačkog glazbenog izražavanja te njegovanje i razvijanje glasa.

Oblici rada

- zajednički rad u skupini
- rad u manjim skupinama
- rad u parovima
- individualni rad

Metode rada:

- istraživanje i otkrivanje
- promatranje
- verbalno komuniciranje
- demonstracije, pokazivanje
- poticanje i poučavanje
- manipulativne metode

Materijali i igračke bit će dostupne djeci kako bi se poštivalo načelo slobodnog izbora.

Vrednovanje programa

Vrednovanje i dokumentiranje realizacije programa vršit će odgojitelji koje provode program, stručni suradnici i ravnatelj svakodnevnim promatranjem djece u igri i interakciji s drugima, u različitim aktivnostima, preko izrade osobnih i zajedničkih knjiga i panoa, rješavanjem radnih listova, te ispunjavanjem obrazaca za procjenu ponašanja i razvoja djece predškolske dobi.

Prikupljanje podataka također će se vršiti:

- video i foto zapisima,
- prikupljanjem izjava djece i dječjim izričajima,
- dječjim uradcima nastalim u različitim aktivnostima,
- izradom plakata,
- opservacijom postignuća djece.

Zaključak

Predškola je priprema djece za polazak u prvi razred, odnosno prostor između obiteljskog doma, vrtića i osnovne škole. Kroz predloženi program nastojat će se zadovoljiti primarne dječje potrebe, dati im osjećaj sigurnosti i prihvaćenosti.

Program predškole omogućiće svojim polaznicima različite razvojne poticaje, prepoznavanje i prevenciju razvojnih poremećaja, te osposobljavanje za obveze koje ih očekuju u školi. Kroz program predškole utvrđuje se zrelost djece za polazak u školu temeljem praćenja fizičke, intelektualne, emocionalne i socijalne zrelosti.

Provođenjem ovog programa važno je da dijete nauči da poštije različitosti među djecom i da u njima otkriva nove kvalitete. Potrebno i je omogućiti da se prilagode novoj situaciji, da s vremenom prihvate društveno prihvatljiva ponašanja i razviju osjećaj pripadnosti.

Prema Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole iz 2014. godine unutar 250 ili 150 sati provedbe programa planiramo najmanje 10% od ukupnog broja sati za provedbu drugih aktivnosti izvan ustanove (posjeti, izleti, kulturne priredbe, zdravstveni i sportski programi i sl.)

Plan aktivnosti

MJESECI	OBILJEŽAVANJE, AKTIVNOSTI, GOSTOVANJA, SVEČANOSTI, IZLETI, ODLASCI U PRAVE ŽIVOTNE SITUACIJE
rujan	<ul style="list-style-type: none"> - proslava svetkovine Sv. Marka Križevčanina - obilazak kapele sv. Marka Križevčanina - obilježavanje dana policije i zaštitnika policije Mihovila - obilazak policijske postaje
listopad	<ul style="list-style-type: none"> - obilježavanje Dana zahvalnosti za plodove zemlje
studeni	<ul style="list-style-type: none"> - Gradske sportske igre - mjesec knjige - posjet knjižnici
prosinac	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje na Božićnom sajmu - akcija „Darujemo osmijeh gradu“ - „Međugeneracijsko druženje“
siječanj	<ul style="list-style-type: none"> - obilježavanje Svjetskog dan mira kroz izradu plakata

veljača	- sudjelovanje u fašničkoj povorci
ožujak	- izlet
travanj	<ul style="list-style-type: none"> - obilježavanje Dana grada Križevaca - sudjelovanje u 25.utrci ulicama grada - sudjelovanje u obilježavanju Dana planeta Zemlje - Međunarodni dan dječje knjige - posjet knjižnici
svibanj	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječijih vrtića - obilježavanje dana vatrogastva i zaštitnika vatrogasaca Svetog Florijana - obilazak vatrogasne postaje - obilježavanje Međunarodnog dana muzeja- posjet muzeju - obilazak OŠ „Vladimir Nazor“ i OŠ Ljudevita Modeca - završna svečanost polaznika programa predškole
lipanj	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u akciji spretnosti u vožnji „Sigurno i vješto u prometu“ - sudjelovanje na Malom križevačkom spravištu

Jedna od kvaliteta našeg ustroja bit će **ponuda kraćih programa različitog trajanja, ostvarivanja ciljeva i specifičnih zadaća vezanih za posebne interese djece i roditelja.**

5. 5. Kraći programi

▪ PLAN I PROGRAM ENGLESKE IGRAONICE ZA 2021./2022. GODINU

Planirano je da engleska igraonica s radom započne u listopadu 2021. godine, dva puta tjedno (ponedjeljkom i četvrtkom) poslijepodne u trajanju od 45 min., te da u njen rad budu uključena djeca u dobi od 5-6 godina. S obzirom na pandemiju Covid 19, pratit ćemo epidemiološke preporuke od strane nadležnih tijela (HZJZ i Nacionalnog stožera civilne zaštite RH), imajući u vidu zdravlje i sigurnost djece u predškolskoj ustanovi.

CILJ je poticati: učenje engleskog jezika kao stranog jezika, ljubav za engleski jezik i njegovu aktivnu primjenu u svakodnevnim igramu i aktivnostima, te upoznavanje elemenata kulture engleskog govornog područja.

Planirane ZADAĆE su:

- razvijati interes i pozitivnu motivaciju (ljubav) za početno učenje engleskog jezika,
- poticati dijete na slušanje, razumijevanje i komuniciranje na engleskom jeziku u spontanim i planiranim aktivnostima,

- poticati razvoj osjetljivosti djeteta za ritam, intonaciju i izgovor engleskog jezika kao osnovnih jezičnih elemenata,
- poticati dijete na različite oblike kreativnog izražavanja i stvaranja,
- razvijati osjećaj sigurnosti i samopouzdanja u spontanom izražavanju na engleskom jeziku,
- utjecati na smanjenje straha od komunikacije i društvene procjene radeći na socijalizaciji s vršnjacima,
- razvijati interes djeteta za druge ljude i zemlje postupnim uvođenjem u svijet strane kulture.

Program će se ostvarivati na hrvatskom jeziku s postupnim rastom udjela stranog jezika kroz odgojno-obrazovne poticaje i aktivnosti. Komunikaciju na stranom jeziku ćemo ostvarivati spontano i opušteno uporabom stranog jezika u prirodnim, životnim situacijama te kroz organizirane aktivnosti u manjim skupinama.

Djeca će igrajući se u opuštenoj atmosferi imati priliku postupno usvajati vokabular i jezične strukture koje će primjenjivati u svakodnevnim situacijama, kao npr.:

- Pozdravljanje (Hello! Goodbye! Good morning! See you tomorrow! Have a nice weekend!),
- Predstavljanje (My name is... What's your name? How old are you? I'm five.),
- Imenovanje u svojoj okolini (This is my teacher. That is my friend. Those are my slippers.),
- Imenovanje dijelova tijela (This is a nose. This is an ear. These are eyes.),
- Imenovanje odjeće (This is a dress, T-shirt, coat... There are trousers, jeans, boots...),
- Opisivanje vremena (It's sunny. It's raining. It's cloudy, hot, cold, foggy..),
- Jezične i gramatičke strukture djeca će moći usvajati kroz razne pjesmice, brojalice, priče, slikovnice i raznovrsne igre i dramatizacije.

Program će obuhvaćati sljedeće **tematske cjeline**:

1. All about me,
2. Me and my family,
3. My home,
4. Me and my friends, toys and play time,
5. Concepts (Colours, numbers, shapes, size and quantity, Time related terms),
6. The world around us (Food, Animals, Plants, Weather),
7. Traffic,

8. Busy people,
9. Activities for special occasions.

Tematske cjeline neće biti strogo strukturirane. Njihova primjena slijedit će i prirodni tijek razvoja, odgoja i učenja djeteta predškolske dobi u konkretnom prirodnom okružju.

Željeni obrazovni ishodi nakon što djeca prođu program su sljedeći:

RAZUMIJEVANJE:

SLUŠANJE – dijete će razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se odnose na njega, njegovu obitelj i neposrednu konkretnu okolinu ako sugovornik govori polako i razgovijetno.

ČITANJE – dijete će moći prepoznati imena i riječi na plakatima i slikama koje vidi u javnosti.

GOVOR:

GOVORNA INTERAKCIJA – dijete će moći voditi jednostavnu konverzaciju, postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja o dobro poznatim temama ili da bi zadovoljilo svoje potrebe.

GOVORNA PRODUKCIJA – dijete će moći koristiti jednostavne fraze i rečenice da bi opisalo gdje živi i s kim.

PISANJE:

PISANJE – ako pokaže interes za pisanje, moći će napisati kako se zove, gdje živi, napisati kratku poruku.

MATERIJALNI UVJETI:

- „ENGLISH CHART“ – kolica s različitim didaktičkim materijalima i slikovnicama na engleskom.
- DIDAKTIKA – didaktičke igračke i materijali (razne didaktičke igre, slagarice, memory, lottopuzzle, domino...)
- KNJIGE ZA DJECU, FLASH CARDS, DVD-i, CD-i, POSTERI

PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Kontinuirano praćenje i promatranje svakog djeteta ponaosob preduvjet je individualizacije procesa. Koristit ćemo i različite strategije kao što su foto i video zapisi, razvojne liste, anegdotske bilješke, „check liste“, različite dječje uratke i sl. Sve će se to ugraditi u tzv. MAPU DJETETA, (PORTFOLIO), koju ćemo voditi za svako dijete ponaosob.

▪ PROGRAM RADA IGRAONICE ZA POTENCIJALNO INTELEKTUALNO DAROVITU DJECU PREDŠKOLSKE DOBI U KONTEKSTU AGAZZI VRTIĆA

CILJ ovog programa (koji slijedi načela individualizacije i diferencijacije) je omogućiti nadarenom ili potencijalno nadarenom djetetu maksimalan razvoj svih njegovih potencijala u svijetu antropološkog pristupa koji stavlja u središte osobu kao ljudsko biće sposobno da stvara odnose iznad i unutar svake raznolikosti s naglaskom na cjelovit rast, razvoj i odgoj djeteta.

RAZVOJNE I ODGOJNE ZADAĆE

Konkretnе razvojne i odgojne zadaće bit će operacionalizirane tako da potiču cjelokupni razvoj djeteta-, „djeteta kao životne klice koja teži razvoju“, odnosno da uvažavaju individualne mogućnosti, potrebe i prava svakog djeteta ponaosob uključenog u program:

- razvijati pozitivnu sliku o sebi i samopouzdanje,
- stvarati uvjete za djetetov doživljaj osobne vrijednosti, omogućiti mu upoznavanje svojih sposobnosti i mogućnosti, te poticati ustrajnost u onome čime se bavi unatoč mogućim preprekama,
- podržavati izgrađivanje osobnog identiteta djeteta, razvijati individualnost, ali i društvenost i osjećaje pripadnosti grupi, Vrtiću i zajednici,
- njegovati prijateljstva, zajedništvo i pomaganje među djecom kao dobrih temelja za životnu poziciju "Ja sam OK - ti si OK" (Giuseppe Milan, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Zagreb, 2012. str.123.),
- podržavati socijalne interakcije među djecom i razvijati toleranciju i međusobno uvažavanje,
- razvijati djetetovu socijalnu kompetenciju, odnosno sposobnosti, znanja i vještine koje doprinose uspostavljanju i održavanju harmoničnih odnosa s vršnjacima i odraslima,
- poticati razvoj prosocijalnih ponašanja: empatije, suradnje, dijeljenja, iskazivanje brige o drugima,

- zadovoljavanjem djetetove potrebe za igrom, stvarati osnovnu prepostavku za razvijanje stvaralačkih sposobnosti (kreativnosti i izražajnosti) u svim razvojnim područjima,
- razvijati djetetove komunikacijske sposobnosti i vještine,
- poticati osnovne i više razine misaonih procesa djeteta/djece kroz podržavanje i poticanje istraživačkog pristupa (opće intelektualne sposobnosti i specifične sposobnosti),
- omogućiti djeci slobodu i ohrabrivati ih u samostalnom mišljenju i postupcima,
- omogućiti na primjer način odlično svladavanje osnovnih znanja i vještina svakog djeteta ponaosob / u skladu s razvojnim i individualnim osobnostima,
- osiguravanje osnovnog osjećaja sigurnosti i povjerenja u okolini kako u kontekstu matične odgojne skupine tako i u kontekstu igraonice,
- razvijanje samoutjecajnosti (pripremanje za samostalno donošenje odluka i samostalne izbore).

PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Za kontinuirano praćenje i promatranje svakog djeteta koristit ćemo razne didaktičke igre, slagarice, memory, lottopuzzle, domino, razvojne liste, dječje uratke i dr.

---

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Ciljevi, sadržaji i oblici obrazovanja i usavršavanja bit će usmjereni na stjecanje znanja i razvijanje kompetencija potrebnih u građenju i razvoju kurikuluma putem refleksivne prakse te profesionalni razvoj odgojitelja koji će biti spremna kako individualno tako i zajednički promišljati i evaluirati pedagoške akcije i unositi promjene.

U cilju unapređivanja naše odgojno-obrazovne prakse, obrazovanja i stručnog usavršavanja odgojnih radnika te prema potrebama pedagoške prakse organizirat ćemo kao i sudjelovati u individualnim i skupnim oblicima stručnog usavršavanja. Stručno usavršavanje bit će usmjereni kako ostvarivanju bitnih zadaća na području unapređivanja odgojno obrazovnog rada tako i podizanju stručnih kompetencija svih odgojno obrazovnih djelatnika.

Skupne oblike usavršavanja realizirat ćemo kroz:

- odgojiteljska vijeća,
- stručne aktive,

- radionice,
- stručne skupove izvan ustanove.

Plan rada odgojiteljskog vijeća

Red. br.	Teme	Nositelji	Vrijeme realizacije
1.	Organizacija rada na početku pedagoške godine, poslovi i radni zadaci odgojitelja	pedagog, ravnatelj	kolovoz/rujan 2021.
2.	Razmatranje i utvrđivanje Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada za 2021./2022. god. i Kurikuluma Donošenje programa stažiranja odgojitelja pripravnika	SRS	rujan 2021.
3.	Kraj pedagoške godine (osvrt) i organizacija rada u ljetnim mjesecima	ravnatelj, pedagog	lipanj 2022.
4.	Razmatranje Izvješća o realizaciji Godišnjeg plana za 2021./2022. godinu	SRS	kolovoz 2022.

Stručni aktivti

Red. br.	Teme	Nositelji	Vrijeme realizacije
1.	Rad s pripravnicima i priprema za stručni ispit	ravnatelj, mentor, odgojitelj	rujan 2021.
2.	Smjernice za izradu Godišnjeg plana i programa i Kurikuluma Dječjeg vrtića Zraka sunca	pedagog, odgojitelj- savjetnik	rujan 2021.
4.	„Sigurnost na internetu“	Maja Gregurović	listopad 2021.
5.	„Pedagogija zajedništva“	Terezija Horvat, ravnateljica	studen 2021.
6.	„Poticati zdravu prehranu djece“	Helena Obrtalj- Tomić, nutricionistica	Prosinac 2021.
7.	„Održivi razvoj i Agazzi metoda“	Jelena Šaško, Agazzi učiteljica i odgojiteljica	siječanj 2022.
8.	Vrednovanje Kurikuluma i realizacija Godišnjeg plana i programa rada	pedagog	svibanj 2022.

Stručni skupovi izvan ustanove:

Stručni djelatnici uključivat će se u stručna usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Vrtića u okruženju, Fakulteta i drugih subjekata koji će organizirati usavršavanja (EDU, Institut Pasquali-Agazzi...)

Individualno stručno usavršavanje odgojitelja bit će i ove godine prepusteno njegovom izboru u pogledu teme, stručne literature, istraživanja odgojno obrazovne prakse te razmjene osobnih iskustava i spoznaja sa sustručnjacima na radionicama, aktivima i odgojiteljskom vijeću.

U ovoj pedagoškoj godini svaki će odgojitelj odabrat područje interesa i temu vezanu za istraživanje osobne odgojno-obrazovne prakse (rad na projektima, akcijska istraživanja) te u svrhu toga prorađivati stručnu literaturu koja obrađuje to područje. Stečena znanja imat će priliku prikazati i prodiskutirati s ostalim sustručnjacima na aktivima.

Individualno stručno usavršavanje ostvarivat ćemo radom na literaturi:

1. Dječji vrtić "Sestre Agazzi", Mompiano (Brescia): "Projekt" upoznavanja ambijenta u agacijskoj inspiraciji
2. Dječji vrtić Sestre Agazzi, Mompiano (Brescia): Ispričaj mi priču (Odgojno-obrazovni projekt u agazzijanskom duhu)
3. Agazzi, R.: Radni materijal Dječjeg vrtića Mompiano, 1997.
4. Chiara Lubich: „Umijeće ljubavi“, Zagreb 1991.
5. De Beni, M.: „Potrebno je imati hrabrosti biti odgojitelj – predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2007.
6. De Beni, M., Šimović A. i Anna Lisa Gasparini: „Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda“, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2012.
7. Milan, G.: „Odgoj i zajednica“, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2007.
8. Milan, G.: „Čvrsti temelji: odnos JA – TI“, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2008.
9. Nacionalni okvirni kurikulum (2011.), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, RH, Zagreb
10. Silov, M.: "Smisao odgoja", Predavanje, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu, 2007.
11. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01)
12. Programsко usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete (RH br. 7/8 od 18. 06. 1991.)
13. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju - Narodne novine 10/97, 107/07 i 93/137 i NN 084/2013., Zakon o izmjenama i dopunama navedenog Zakona
14. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine 63/08 i 90/10)
15. Juul, J.: "Vaše kompetentno dijete - Prema novim temeljnim vrijednostima obitelji",

Naklada OceanMore, 2017.

16. Katz, L. G., McClellan, E.: "Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije: uloga odgajateljica i učiteljica", Educa, 1999.
17. C. Lubich: Počasni doktorat iz Pedagogije Američkog Katoličkog Sveučilišta-predavanje, 2000.
18. DV Zraka sunca: „Umijeće ljubavi-projekt religijskog odgoja po metodi Agazzi“
19. Slunjski E. i suradnici.: „Izvan okvira- kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma“, Elemental 2015.
20. Težak D., Čudina-Obradović M.: "Priče o dobru priče o zlu" (Priručnik za razvijanje moralnog prosuđivanja djece), Školska knjiga, 1993.
21. Carroll L., Tober J.: "Indigo djeca", Teledisk 2003.
22. Carroll L., Tober J. „Indigo djeca: Deset godina poslije“, Planetopija 2009.
23. Maleš D.: „Nove paradigme ranoga odgoja“, FF Press, 2011.
24. Slunjski E. „Izvan okvira 3-Vođenje: Prema kulturi promjene“, Element, 2018.
25. Slunjski E.: "Dječji vrtić, zajednica koja uči, mjesto dijaloga, suradnje i zajedničkog učenja", Spektar Media, 2008.
26. Čudina Obradović M., Pleša A., Starc B., Profaca B.: „Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi“, Golden marketing-tehnička knjiga, 2004.
27. Alexander J.J., Sandahl I.D.: „Danski odgoj djece“, Egmont, 2017.
28. Sandahl I.D.: „Igra na danski način“, Egmont, 2019.
29. Renz-Polster H., Hüther G.: „Kako danas djeca rastu. Priroda kao prostor za razvoj“, Slap 2017
30. Berbić Kolar E., Gligorić I.M., Zečević M. : " Disleksija i disgrafija: određenja, pristupi i smjernice", FOOZ Osijek, 2018.
31. Juul J.: „Život u obitelji“, Prelago, 2008.
32. Ferrucci P.: „Što nas uče djeca“, Algoritam, 2002.
33. Ljubetić M.: „Vrtić po mjeri djeteta“, Školske novine, 2009.
34. Grupa autora: „Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi“, Alfa d.d., 2010.
35. Šagud M. : "Odgajatelj kao refleksivni praktičar", Visoka učiteljska škola Petrinja, 2006.
36. Von Krafft T., Semke E., „Kako otkriti i potaknuti darovitost“, Mozaik knjiga, 2008.
37. Anka Došen-Dobud: Predškola-Vodič za voditelje i roditelje“, Alineja
38. Biserka Petrović-Sočo: „Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjih vrtića“, Mali profesor, Zagreb 2009.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnju planiramo ostvariti prema načelu partnerstva što podrazumijeva prihvaćanje roditelja kao ravnopravnih članova Vrtića, partnera koji mogu pridonijeti ostvarivanju ovog programa i obogatiti ga svojim idejama i sudjelovanjem. Od samog početka rada započet ćemo s građenjem međusobnog povjerenja i otvorenosti s ciljem ostvarivanja izravne, kvalitetne međusobne komunikacije. Roditelji, odgojiteljevi prvi suradnici u odgoju i obrazovanju djece od prvog dana dolaska u Vrtić bit će pozvani na suradnju, na uzajamno obogaćivanje naših spoznaja o djeci i njihovim potrebama, o načinima druženja, igri i učenju kako bi bili efikasni i podržavajući u njihovu razvoju.

Bitne zadaće:

- podizanje kvalitete komunikacije na relaciji obitelj–vrtić, informiranje učiniti što sadržajnijim i privlačnijim,
- prezentiranje rada skupina i vrtića u cjelini, kontinuirana prezentacija programa (foto i video materijali, prezentacije putem plakata i pisanih materijala u kutićima za roditelje i panoima),
- pružanje mogućnosti uključivanja u aktivnosti odgojne skupine, uočavanje njihovih interesa,
- održavanje individualnih razgovora na kojima će svaki roditelj dobiti informacije o postignućima djeteta i njegovom razvoju, inicijalni razgovori s roditeljima novoupisane djece,
- održavanje zajedničkih radionica: djeca, odgojitelji i roditelji u cilju razvoja kreativnosti, socijalizacije i zadovoljavanja potreba i prava djeteta,
- održavanje roditeljskih sastanaka po skupinama,
- održavanje zajedničkih roditeljskih sastanaka za novoupisanu djecu i za roditelje predškolaca,
- osmišljavanje i uređivanje prostora za roditelje, centara (oglasnih ploča) na više mjesta unutar Vrtića.

Oblici i sadržaj:

Individualni razgovori

Upoznavanje s posebnostima razvoja djeteta, njegova zdravlja i navika kako bi mogli djelovati u skladu s tim, inicijalni razgovori s novoprmljenom djecom i roditeljima, individualni razgovori

na nivou skupina, na inicijativu roditelja ili odgojitelja, individualni razgovori na inicijativu stručnog suradnika ili roditelja ovisno o potrebama i problemima.

Za svaki problem pronaći ćemo znanstveno objašnjenje u predškolskoj pedagogiji, psihologiji i metodici rada s djecom rane i predškolske dobi.

Roditeljski sastanci:

Plenarni roditeljski sastanci za roditelje novoprimaljene djece, roditeljski sastanci na razini odgojne skupine, predavačkog tipa, informativni, uglavnom za skupine gdje su novoprimaljena djeca, komunikacijski roditeljski, sastanci oglednog tipa, završne svečanosti.

Roditeljski sastanci radi druženja djece i odraslih, povodom blagdana, razmjena iskustava i informacija važnih za djecu, odgojitelje i roditelje.

Prijedlog tema roditeljskih sastanaka i sadržaja radionica za djecu i roditelje:

TEMA I SADRŽAJ	OBLIK RADA	MJESTO ODRŽAVANJA SKUPA	PREDAVAČI, VODITELJI	VRIJEME ODRŽAVANJA
Priprema djece za polazak u školu Program predškole	predavanje	DV Zraka sunca	pedagoginja Ivana Damjanić odgojiteljice: Marta Bjeličić i Vesna Žuti	rujan 2021.
Predstavljanje rada u mješovitim skupinama	radionice	DV Zraka sunca	odgojiteljice	ožujak 2022.
Predstavljanje ostvarenih projekata po dobnim skupinama	predavanje	DV Zraka sunca	odgojiteljice	svibanj 2022.

Roditelji u aktivnostima u skupini s djecom i odgojiteljima

- uključivanje roditelja za vrijeme prilagodbe, roditelj u skupini u igrama, aktivnostima i projektima prema osobnim interesima, donošenje različitih materijala za aktivnosti i projekte, izrada sredstava za potrebe skupine, uključivanje roditelja u akcije uređenja okoliša, u izradu predmeta za izložbu, uključivanje u humanitarne akcije, sudjelovanje na izletima i u posjetima.

Centri za roditelje:

- osnovati ih prema raspoloživim prostorima i ponuditi roditeljima pedagoške sadržaje za čitanje, upute za izradu omiljenih igračaka, recepte za zdravu hranu, ankete i razne upitnike.

Kutići za roditelje, panoi:

- informirati roditelje o životu i radu odgojne skupine i cijelog Vrtića, prezentacija projekata, izvješćivanje o postignućima i osobinama djece u skupini, pozivanje roditelja na suradnju, zahvale.

8. SURADNJA S DRUŠVENIM ČIMBENICIMA

Sa željom da se Godišnji plan i program za 2021./22. što kvalitetnije realizira, ove pedagoške godine planiramo ostvariti suradnju s brojnim suradnicima s područja Grada Križevaca, na nacionalnom nivou ali i izvan granica RH.

Suradnju s vanjskim čimbenicima razvijat ćemo u svrhu pomoći u suoblikovanju procesa odgoja i obrazovanja te realizacije pojedinih tematskih sadržaja, dobivanja savjetodavne i materijalne potpore za razvijanje i unapređivanje rada vrtića.

Ove pedagoške godine surađivat ćemo s Gradom radi sufinanciranja boravka djece u vrtiću, s Upravnim odjelom za obrazovanje, kulturu, znanost, sport i nacionalne manjine Koprivničko-križevačke županije, Ministarstvom znanosti i obrazovanja te Agencijom za odgoj i obrazovanje u vezi stručnog usavršavanja. Suradnju s osnovnim školama i drugim vrtićima razvijat ćemo radi posjeta i aktualnih zajedničkih aktivnosti. S muzejima surađivat ćemo prema planu i programu posjeta i izleta koji ćemo utvrditi s roditeljima.

S kazalištima u Zagrebu i putujućim kazalištima surađivat ćemo radi uključivanja djece u predstave. Banka, trgovina, ljekarna, dom zdravlja i knjižnica bit će nam suradnici u ostvarivanju ciljanih zadaća upoznavanja rada ljudi i zadovoljavanju naših potreba koje možemo jedino u tim kućama ispuniti. Radi posjeta planiramo razviti suradnju i s policijskom postajom, crkvom i vatrogascima.

Nabrojena suradnja samo je jedan fleksibilni okvir koji će se tijekom pedagoške godine mijenjati i nadopunjavati sukladno dječjim interesima, mogućnostima ostvarivanja i konkretnoj pomoći koju očekujemo od roditelja i nabrojenih čimbenika.

SURADNICI	SADRŽAJ RADA
Grad Križevci, Upravni odjel za društvene djelatnosti i druge službe	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja u osmišljavanju i realizaciji pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa (značajni datumi i događanja)
Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija i provođenje stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika - stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa

Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet	- suradnja u organizaciji i realizaciji stručne prakse studenata predškolskog odgoja
Zavod za javno zdravstvo	- suradnja s pedijatrom, stomatologom i epidemiologom
Osnovne škole : OŠ Ljudevita Modeca, OŠ "Vladimir Nazor"	- suradnja vezana uz upis djece u prvi razred - posjete - Dječje aktivno ljetno - Projekti "Darujmo osmijeh gradu" i „Međugeneracijsko druženje“
Glazbena škola Alberta Štrige u Križevcima	- suradnja u organiziranju svečanih i zabavnih manifestacija
Policjska uprava Križevci Kontakt policajac	- provođenje edukativnog programa vezanog uz sigurnost djece u prometu
AMK Križevci, HAK	- suradnja u cilju razvoja samostalnosti, sigurnosti i spretnosti djece u prometu
Kazališta i koncerti	- suradnja u realizaciji kulturno-scenskih događanja
Muzej i galerija grada Križevaca	- suradnja u osmišljavanju i prezentiraju likovnog stvaralaštva i kulturno-povijesne baštine
Gradska knjižnica	- organizacija posjeta s ciljem navikavanja djece na druženje s knjigom - suradnja u osmišljavanju i prezentiraju dječjeg stvaralaštva i razvoju književnog izričaja
Predškolske ustanove - vrtići	- suradnja u organiziranju stručnog usavršavanja odgajatelja - zajednička druženja, posjeti,..
Domovi za starije nemoćne osobe	- posjete, međugeneracijsko druženje
Pučko otvoreno učilište	- organizacija priredbi i kazališnih predstava za djecu
Katehetski ured za školstvo Crkva-župni uredi (lokalni)	- suradnja pri organizaciji stručnog usavršavanja za odgajatelje u vjerskom odgoju - posjet crkvi sv. Ane i sv. Marka Križevčanina - blagoslov plodova zemlje i kruha za Dane kruha, blagoslov djece i Vrtića
Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju	- priredbe, posjeti - stručno usavršavanje, predavanje

Vatrogasna zajednica grada Križevaca	- posjeti i sudjelovanje u obilježavanju mjeseca zaštite od požara i Dana vatrogasaca (blagdana Sv. Florijana)
Međunarodna udruga EDU iz Rima	- realizacija programa Pedagogija zajedništva
Međunarodna udruga "Sportmeet"	- suradnja i sudjelovanje na stručnom skupu
Zajednica sportskih udruga grada Križevaca	- ljetovanje na Pagu - suradnja u realizaciji Olimpijskog festivala dječjih vrtića i sportskih igara vrtičanaca
Agazzi Institut i dječji vrtić u Bresci	- suradnja u edukaciji i realizaciji Agazzi metode
Udruga „Dijete zove dijete“ iz Brescie	- suradnja u realizaciji Dječjeg aktivnog ljeta s bivšim vrtičancima i školom za animatore u Križevcima i Bresci

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

U kurikulumu Vrtića i ostvarivanju svih programa, usmjereni smo na osiguravanje što više razine kvalitete odgojno obrazovne prakse. Kvaliteta nikada nije statična kategorija i zato se nužnim čini neprekidno evaluirati, povećavati i unapređivati rad zaposlenika i ustanove u cjelini. Ona obuhvaća sve ono na što smo se kurikulumom i programima obvezali činiti, posebno osiguravanje novih okruženja unutar i izvan Vrtića, najboljih mogućih uvjeta za dječji razvoj i učenje. Isto tako kvaliteta čini ukupnost naših utjecaja na sve vrste dobrobiti za djecu, na razvoj kompetencija i usvajanje vrijednosti. Povećavanje kvalitete zahtijeva kontinuirano vrednovanje usmjereno na istraživanje, razumijevanje i usavršavanje odgojno obrazovne prakse.

Vanjsko vrednovanje provodit će sukladno Državnom pedagoškom standardu Ministarstvo, AZOO, NCVVO i Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Križevaca.

Interni, odnosno samovrednovanje provodit će svi čimbenici odgojno obrazovnog procesa: odgojitelji, stručni suradnici, djeca i roditelji. Osnovno polazište bit će izravno promatranje odgojno obrazovne prakse, a u tome će najvažniju ulogu imati odgojitelji kao refleksivni praktičari. Stručni suradnici bit će isto tako istraživači odgojno obrazovne prakse istovremeno djelujući na osposobljenost svih čimbenika za kvalitetnu samoprocjenu. Na osnovi promatranog, zabilježenog, radeći u timu, analizirat ćemo sve procese, naše postupke, djelovanja i postignuća, provoditi rasprave (diskurse) i unositi promjene. Kvaliteti diskursa, kvalitativnim i kvantitativnim procjenama doprinosit će pedagoška i dodatna dokumentacija o programu, video zapisi aktivnosti

djece i odgojitelja, foto zapisi te različiti instrumenti za procjenu uvjeta koje smo omogućili djeci, postupaka odgojitelja i postignuća djece u kontekstu individualnog razvojnog statusa, kompetencija i vrijednosti.

10. PROGRAM RADA RAVNATELJICE, ČLANOVA STRUČNOG TIMA, I ZDRAVSTVENE VODITELJICE

---

10. 1. Program rada ravnateljice

Cilj:

- promicati odgoj djece temeljen na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece Republike Hrvatske, Prijedlogu koncepcije razvoja predškolskog odgoja, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, na Pedagogiji zajedništva i Agazzi metodi.

Bitne zadaće:

- organiziranje odgojno-obrazovnog rada prema interesima i potrebama roditelja,
- praćenje i unapređivanje ustrojstva rada,
- osiguranje odgovarajućih uvjeta rada i materijalnog okruženja kako bi unutarnji i vanjski prostor bio sigurno i poticajno okruženje za boravak djece u Vrtiću,
- kontinuirano nadopunjavanje didaktičke opreme, slikovnica i potrošnog materijala,
- podržavanje osoblja i djece u građenju prave zajednice koja će preko ljubavi i dijaloga odgajati ne samo riječima, nego i životom,
- poticanje odgojitelja i drugih stručnjaka da u suživotu s djecom i u poticanju njihova razvoja nađu što više zadovoljstva i motiva za ostvarivanje vlastitih stručnih i ljudskih sposobnosti,
- poticanje odgojitelja i drugih stručnjaka na stjecanje znanstvenih spoznaja o razvoju i odgoju djece, te na samoprocjenjivanje implementiranja u osobnu odgojno obrazovnu praksu,
- osiguravanje optimalnih uvjeta i povećanje efikasnosti svakog radnika u realizaciji Godišnjeg plana i programa i koordinirati rad svih zaposlenih,
- sudjelovanje u projektima na razini odgojnih skupina i poticanje timskog rada,
- sudjelovanje u unapređivanju partnerstva s roditeljima na nivou Vrtića, odgojnih skupina i u individualnim kontaktima,

- sudjelovanje u radu Povjerenstva za ostvarivanje programa uvođenja odgojitelja pripravnika u samostalni odgojno-obrazovni rad,
- sudjelovanje u izradi prijedloga Godišnjeg plana i programa rada i Kurikuluma Vrtića,
- sudjelovanje u izradi godišnjeg Izvješća,
- praćenje finansijskog poslovanja Vrtića,
- sudjelovanje na stručnim aktivima, seminarima i ostvarivanje individualnog stručnog usavršavanja,
- rad na unapređivanju svih oblika suradnje s roditeljima na nivou Vrtića, odgojnih skupina i u individualnim kontaktima,
- suradnja s institucijama i ustanovama, kontakti s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te županijskim i gradskim uredima za prosvjetu,
- praćenje i skrb o zdravoj prehrani i sanitarno-higijenskom održavanju zgrade,
- praćenje rada svih stručnih suradnika, primjenjivati samovrednovanje i utvrditi indikatore kvalitete.

10. 2. Program rada stručne suradnice pedagoginje

Cilj: promišljanje strategija i stručna pomoć odgojiteljima u provedbi i evaluaciji redovitog cjelodnevног 10-satnog alternativnog odgojno obrazovnog programa prema koncepciji sestara Agazzi i drugih programa koje ostvaruje Vrtić.

Bitne zadaće:

- rad na osuvremenjivanju odgojne prakse u smislu usvajanja humanih vrijednosti, razvoja kreativnosti, kulturne svijesti i izražavanja djece u komunikaciji s prirodom,
- stručna pomoć odgojiteljima u promišljanju poticajnog okruženja, skladnog ozračja i primjerenih odgojnih postupaka,
- senzibilizacija odgojitelja za timski rad na planiranju integriranih tema i projektni rad s djecom uz podržavanje aktivnog sudjelovanja djeteta u svim aspektima odgojnog procesa i primjene različitih strategija učenja,
- promišljanje strategija i stručna pomoć odgojiteljima u unapređenju procesa prilagodbe novoupisane djece i rutinskih poslova vezanih za zadovoljavanje osnovnih potreba djece,
- rad na integraciji preventivnog zaštitnog programa u radu s djecom sklopovima djelatnosti usmjerenih na jačanje djetetovih pozitivnih unutarnjih snaga, prihvaćanjem zdravog načina života, etički i ekološki prihvatljivog ponašanja u zajedništvu te razvijanju samozaštitnih mehanizama,

- strukturiranje integriranog razvojno primjereno kurikuluma za što uspješniju provedbu programa predškole u smislu prilagodbe djece na novu socijalnu sredinu i podizanje opće psihofizičke spremnosti djeteta za polazak u školu,
- stvaranje uvjeta za što uspješniju provedbu programa predškole, ranog učenja engleskog jezika i igraonice za darovitu djecu, pomaganje odgojiteljima u strukturiranju programa i procjeni djetetove motiviranosti i uspješnosti,
- sudjelovanje u organizaciji obogaćivanja djetetova života u Vrtiću različitim kulturno umjetničkim i društveno-zabavnim događanjima, sportsko rekreativnim programima, posjetima i susretima s drugom djecom i odraslima,
- jačanje stručne kompetencije odgojitelja u istraživanju i unapređenju odgojne prakse putem edukativnih radionica i internih stručnih aktiva,
- aktivno sudjelovanje u timskom radu odgojitelja, praćenje realizacije projekata, sudjelovanje u evaluaciji i prezentaciji postignuća,
- senzibiliziranje odgojitelja za prepoznavanje potreba djece, jačanje sigurnosti u procjeni djetetova razvoja i podrška u implementaciji suvremenih pedagoških spoznaja u neposredni rad s djecom,
- individualni pedagoško-savjetodavni rad s odgojiteljima, uvidi i analize ostvarenja programa s ciljem neposredne pomoći u refleksiji vlastitog djelovanja i unapređivanja osobne pedagoške prakse,
- individualne i grupne konzultacije i radni dogovori glede pojedinih problema u skupini,
- organizacija internih stručnih aktiva i odlazaka na eksterne oblike usavršavanja,
- pomoć odgojiteljima pripravnicima u ostvarivanju pripravničkog staža prema programu stažiranja, kontinuirano praćenje i vrednovanje ostvarenja programa kroz individualne konzultacije, uvide i analize rada, pripremanje pripravnika za polaganje stručnog ispita,
- osiguravanje roditeljskog prava izbora, utjecaja i sudjelovanja u programu odgoja i obrazovanja djeteta u Vrtiću, poticanje i prihvatanje roditeljske inicijative, podržavanje aktivnog sudjelovanja roditelja u radu s djecom, u zajedničkim akcijama i događanjima,
- izrada i obrada upitnika za roditelje, individualni savjetodavni rad s roditeljima o pojedinim problemima razvoja i odgoja djece,
- sudjelovanje u grupnim i plenarnim roditeljskim sastancima,
- unapređivanje vizualno-pisane komunikacije s roditeljima putem kutića, informativnih i edukativnih letaka,
- sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa, Kurikuluma Vrtića te osobnog programa rada,
- sudjelovanje u izradi timskih projekata,
- izrada internih radnih materijala za potrebe odgojno-obrazovne prakse,

- izrada i obrada inicijalnih, ciljanih i evaluacijskih upitnika za odgojitelje i roditelje,
- izrada i primjena protokola za praćenje pojedinih aspekata odgojnog procesa i timskih projekata, prikupljanje i objedinjavanje dokumenata vezanih za pojedine programe i projekte,
- kvalitativna i kvantitativna obrada podataka dobivenih praćenjem, pisanje godišnjeg izvješća o pojedinim aspektima rada Vrtića i osobnog rada,
- vođenje osobne dokumentacije i dokumentacije Vrtića: dnevnik rada pedagoga, zapisnici: internih stručnih aktiva, suradnje s odgojiteljima i roditeljima, stažiranja odgojitelja pripravnika,
- sudjelovanje u promidžbi rada Vrtića, foto i video snimanja za potrebe analiziranja, dokumentiranja i prezentiranja rada na stručnim skupovima,
- organiziranje prezentacija i izložbi dječjeg stvaralaštva te druženja djece i odraslih,
- sudjelovanje u izradi modela organizacije života i rada Vrtića: raspored skupina, voditelji skupina, radno vrijeme, dnevni ritam, organizacija kraćih programa, ljetni plan rada,
- rad na osiguravanju optimalnih uvjeta za realizaciju procesa, uočavanje potreba za opremom, didaktikom, potrošnim materijalom, literaturom, distribuiranje po skupinama,
- sugestije odgojiteljima za različite načine korištenja materijala i sredstava,
- vođenje knjižnice i arhive.

10. 3. Program rada zdravstvene voditeljice

Cilj: unapređivati rad u cilju zadovoljavanja potreba djece te osiguravanje uvjeta za zdrav i siguran razvoj.

Bitne zadaće:

- pripreme za dolazak novoupisane djece, ublažavanje negativnih pojava i stvaranje uvjeta za razvijanje osjećaja sigurnosti,
- pravovremeno poduzimanje aktivnosti s ciljem prepoznavanja i zadovoljavanja osnovnih potreba djece,
- identifikacija djece sa zdravstvenim posebnostima i praćenje njihovog zdravstvenog stanja, posebno djece jasličke dobi,
- vođenje dokumentacije i zdravstvenih kartona,
- rad s roditeljima djece sa zdravstvenim posebnostima i posebnostima u prehrani,
- poduzimanje mjera za uvođenje tradicijskih jela i pripravaka,
- rad na edukaciji odgojitelja i djece na stjecanju navika zdrave prehrane,

- identifikacija individualnih specifičnosti i posebnih potreba djeteta (razgovor s roditeljima, uvažavanje iz vjerskih razloga, te uvid u liječničke dokumentacije)
- nadzor nad adekvatnom prehranom u smislu prevencije pretilosti,
- izrada jelovnika djece sa zdravstvenim problemima,
- inzistiranje na pravilnom serviranju i dostavi hrane u cilju veće motiviranosti djece za konzumiranje,
- praćenje utjecaja prehrane na rast i razvoj djece obradom antropometrijskih mjerena (težina, visina),
- kontinuirano praćenje ekološkog ponašanja svih radnika (osobito u sanitarno- higijenskom održavanju prostora, igračaka, pribora za jelo i drugih sredstava za rad te pri provođenju higijensko – epidemioloških mjera),
- unapređivanje uvjeta za siguran boravak djece u Vrtiću, na zraku, na izletima i ljetovanju,
- praćenje primjene HACCP-a u Vrtiću,
- rad u stručnom timu,
- permanentno stručno usavršavanje,
- suradnja s higijensko epidemiološkom službom,
- mjere prevencija od zaraznih bolesti,
- higijensko epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima i to provođenjem protuepidemijskih mjera prema uputama higijensko-epidemiološke službe i zakonom propisanih postupaka.